

Expeditie

Repertoire nummer 2023 /
Datum uitspraak 21 december 2023
Rolnummer 2022/AB/12 2022/AB/43 2022/AB/118
Beslissing 19/5070/A

Geleverd aan

le
€
JGR

Arbeidshof Brussel

huitième chambre

Arrêt

SOCIALE ZEKERHEID VAN WERKNEMERS SALARISSEN

Tegenstrijdig bevel

Heropening van de debatten op 24 april 2025 voor 150 minuten

En omdat de

L'AUDITEUR DU TRAVAIL DE BRUXELLES, dont les bureaux sis à 1000 BRUXELLES, place Poelart 3, agissant en appel par l'auditorat général près de la Cour du travail de Bruxelles, **partie appelante au principal et intimée sur incident dans la cause inscrite sous le R.G. n° 2022/AB/12,**

partie en présence dans les causes inscrites sous le R.G. n° 2022/AB/43 et n° 2022/AB/118, représentée par Madame B, Premier substitut de l'auditeur du travail de Bruxelles, déléguée à temps partiel auprès de l'auditorat général près de la Cour du travail de Bruxelles par ordonnance du Procureur général du 2.5.2023,

et

LA S.P.R.L. DELIVEROO BELGIUM, ci-après " DELIVEROO ", B.C.E. n° 0633.775.036, dont le siège social est établi à 1210 BRUXELLES, boulevard Saint-Lazare 4,

partie intimée au principal et appelante sur incident dans les causes inscrites sous le R.G. n° 2022/AB/12, n° 2022/AB/43 et n° 2022/AB/118,

Vertegenwoordigd door de advocaten BS, FB en GC in BRUSSEL,

et

1. A,

2. AN,

3. BE,

4. BM,

5. BS,

6. DOOR,

7. DC,

8. DJ,

9. DJ,

10. DD,

11. EK,

12. GS,

13. LS,

14. MN,

15. MA,

16. MC,

17. MK,

18. MS,

19. RS,

20. RG,

21. RL,

22. SI,

23. SA,

24. SN,

25. SK,

26. TL,

27. VK,

28. JA,

29. LA CONFEDERATION DES SYNDICATS CHRETIENS, en abrégé " CSC ", dont le siège est établi à 1030 BRUXELLES, Chaussée de Haecht 579,

30. LA CSC TRANSPORT ET COMMUNICATION - ACV TRANSPORT EN COMMUNICATIE, ni abrégé " CSC-ACV TRANSCOM ", dont le siège est établi à 1000 BRUXELLES, rue du Marché aux Herbes 105/40,

31. LA FEDERATION GENERALE DU TRAVAIL DE Belgique, en abrégé " ABVV ", dont le siège est établi à 1000 BRUXELLES, rue Haute 42,

32. L'Union BELGE DU TRANSPORT - BELGISCH VERVOER BOND, en abrégé " UBT-BTB ", waar het gebouw is gevestigd in 2000 ANTWERPEN, Paardenmarkt 66, **ci-après les "coursiers" et les "organisations représentatives de travailleurs",** partijen en présence dans les causes inscrites sous le R.G. n° 2022/AB/12 et n° 2022/AB/118,

parties appelantes au principal, sauf la partie sub 20, et intimées sur incident, dans la cause inscrite sous le R.G. n° 2022/AB/43,

vertegenwoordigd voor de partijen sub 1 tot en met 6, 8, 10 tot en met 13, 15, 18 tot en met 23, 26 en 28 tot en met 30 door de advocaten R S en LC te BRUSSEL,

vertegenwoordigd voor de partijen sub 7, 9, 14, 16, 17, 24, 27, 31 en 32 door de advocaten B J en LL te BRUSSEL,

Voor de partij sub 25 vertegenwoordigd door de heren O en R loco, de heer RS, advocaat te BONCELLES,

et

L'OFFICE NATIONAL DE SECURITE SOCIALE, ci-après " O.N.S.S. ", B.C.E. n° 0206.731.645, dont les bureaux sont établis à 1060 Bruxelles, place Victor Horta 11, **partie en présence dans les causes inscrites sous le R.G. n° 2022/AB/12 et n° 2022/AB/43,**

partie appelante au principal et intimée sur incident dans la cause inscrite sous le R.G. n° 2022/AB/118,

Vertegenwoordigd door Maître T E, advocaat te BRUSSEL,

☆☆☆

I. INDICATIES VOOR DE PROCEDURE

1. Het Hof heeft de wet van 15 juni 1935 betreffende de regeling van het taalgebruik in de rechtspleging, in het bijzonder artikel 24 daarvan, toegepast.
2. De Rekenkamer heeft kennis genomen van de stukken in het dossier, met name :
 - la copie conforme du jugement rendu le 8.12.2021 par la 25ème chambre du tribunal du travail francophone de Bruxelles, ainsi que le dossier constitué par le tribunal (R.G. n° 19/5070/A) ;
 - la requête d'appel de l'AUDITEUR DU TRAVAIL DE BRUXELLES, reçue le 7.1.2022 au greffe de la cour, dirigée contre le jugement précité (R.G. n° 2022/AB/12) ;
 - la requête d'appel de Monsieur A & consorts reçue le 17.1.2022 au greffe de la cour, dirigée contre le jugement précité (R.G. n° 2022/AB/43) ;
 - la requête d'appel de l'O.N.S.S., reçue le 10.2.2022 au greffe de la cour, dirigée contre le jugement précité (R.G. n° 2022/AB/118) ;
 - les conclusions de désistement de Monsieur M, reçues au greffe de la cour le 3.2.2022 ;
 - les conclusions de Monsieur S, reçues le 16.2.2022 au greffe de la cour, emportant appel contre le jugement précité ;
 - l'ordonnance de mise en état de chaque cas sur pied de l'article 747, § 2 du Code judiciaire rendue le 14.3.2022 ainsi que l'ordonnance rectificative du 11.10.2023 ;
 - de laatste conclusies van elk deel ;
 - het inventarisatiedossier van alle onderdelen.
3. De partijen hebben vergeleken en zijn gehoord in hun verklaringen en argumenten voor het publiek op 16 november 2023 en 17 november 2023. De debatten zijn gesloten en de zaak is vervolgens beslist.
4. De zaken, ingeschreven onder G.R. nr. 2022/AB/12, nr. 2022/AB/43 en nr. 2022/AB/118, zijn bijgevoegd. Il y a lieu de les joindre en application de l'article 30 du Code judiciaire.

II. FEITEN EN ANTECEDENTEN

5. La S.P.R.L. DELIVEROO BELGIUM (ci-après " DELIVEROO ") is een filiaal van een Britse vennootschap (" ROOFOODS Ltd "), opgericht op 9.7.2015, die een platform exploiteert

numérique waarmee de gebruikers de schotels kunnen bestellen die in de restaurants worden bereid en/of de maaltijden die afkomstig zijn van de levensmiddelenwinkels en die worden geleverd door koeriers.

6. En octobre 2017,

- l'AUDITEUR DU TRAVAIL DE BRUXELLES (ci-après "AUDITEUR DU TRAVAIL ") ouvre une information pénale d'office à l'encontre de DELIVEROO et charge notamment l'O.N.S.S. de procéder aux devoirs d'instruction de cette enquête.
- DELIVEROO kondigt aan haar manier van samenwerken met de coursiers, die tot nu toe georganiseerd was onder de voorwaarden van een arbeidsovereenkomst met de A.S.B.L., te wijzigen.
" Productions Associées ", entiteit van de groep SMart¹, die een onafhankelijke status heeft, en die zich, na 1.2.2018, niet meer kan beroepen op onafhankelijke rechtbanken.

7. Per Koninklijk Besluit van 28.1.2018 verkrijgt DELIVEROO de erkenning als platform in het kader van het regime van de collaboratieve economie, met ingang op 18.1.2018.

8. Vanaf 1 februari 2018 wordt de samenwerking tussen DELIVEROO en de coursiers georganiseerd volgens een van de drie door het bedrijf voorgestelde kaders, elk geformaliseerd in een overeenkomst van het verdragstype:

- een conventie voor het verlenen van diensten met een onafhankelijke status (ci-après "conventie I");
- een conventie voor het verlenen van diensten onder de status van student-indépendant;
- een conventie voor de levering van diensten in het kader van een collaboratieve economie (ci-après "conventie peer to peer of P2P").

9. Inspelend op deze aanpassing door DELIVEROO van het kader waarin de wijze van samenwerking met de coursiers wordt geformaliseerd,

- des coursiers actifs avant le 1.2.2018 entreprennent divers mouvements de protestation.
- deux coursiers saisissent la Commission administrative de règlement de la relation de travail d'une demande de qualification de la relation de travail envisagée à partir du 1.2.2018, laquelle commission conclut à une relation de travail salariée (décisions n° 116 du 23.2.2018 et n° 113 du 9.3.2018, contestées en justice par DELIVEROO et annulées par le tribunal

¹ Société mutuelle pour artistes.

du travail francophone de Bruxelles (jugements du 3.7.2019) tandis que l'action en appel sera déclarée sans objet, pour des questions de procédure (arrêts du 13.1.2022)).

10. Le 25.5.2018, le S.P.F. Emploi, Direction Générale Relations collectives de travail, Direction de la gestion des commissions paritaires, informe l'AUDITEUR DU TRAVAIL de son avis (avis n° 22981 du 5.2.2018) concernant l'appartenance de DELIVEROO, pour ses employés, à la commission paritaire n° 226 (commission paritaire pour les employés du commerce international, du transport et de la logistique).

11. Le 11.10.2018, l'AUDITEUR DU TRAVAIL mandat un expert informatique aux fins d'assister l'O.N.S.S. dans le cadre de l'enquête, concernant en particulier la saisie des données informatiques relatives à l'organisation des courses.

12. Op 11 maart 2019 heeft de O.N.S.S. haar onderzoeksrapport ingediend bij de AUDITEUR DU TRAVAIL (na verschillende tussentijdse rapporten). Het rapport werd afgerond op 10 juli 2019 en 19 juli 2019. Het vermeldt onder andere dat tien dozijn getuigen werden geïnterviewd tijdens het onderzoek, evenals de voormalige DELIVEROO-directeur.

13. Bij brief van 6 mei 2019 heeft de door de AUDITOR VAN DE REIS gemandateerde deskundige hem laten weten dat hij geen nut zag in het opstellen van een rapport, aangezien hij *niets "bijzonders of abnormaals" had opgemerkt* in de onderzochte tabellen. Er werd geen expertiserapport effectief overgemaakt.

14. Par requête du 13.12.2019, l'AUDITEUR DU TRAVAIL saisit le tribunal du travail francophone de Bruxelles sur pied de l'article 138bis, § 2, al. 1er du Code judiciaire aux fins de faire constater dans le chef de DELIVEROO plusieurs infractions du chef de l'occupation salariée des cent quinze coursiers identifiés pour les périodes précisées (absence de Dmfa, défaut de paiement des cotisations de sécurité sociale, non-paiement de la rémunération).

15. In het kader van deze procedure,

- l'O.N.S.S. komt vrijwillig tussen om DELIVEROO te dwingen tot het betalen van de bedragen die verschuldigd zijn voor de cotisaties, majoraties en interesten voor de periode die in het inleidend verzoek wordt vermeld.
- vingt-huit coursiers, drie representatieve werknemersorganisaties en een vakbond vrijwillig tussenbeide komen om de loonkwalificatie van de arbeidsrelatie te herzien en de daaraan gekoppelde regularisatie te verkrijgen, waarbij DELIVEROO wordt veroordeeld tot het uitvoeren van de verplichtingen die op hem rusten in zijn hoedanigheid van werkgever (zowel wat betreft de betaling van het loon en andere voordelen als wat betreft de sociale zekerheid) en om ervoor te zorgen dat DELIVEROO de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomsten in de sector naleeft.

16. Bij vonnis van 8.12.2021 heeft het tribunaal

- ontvangsten aangeven
 - la demande principale de l'AUDITEUR DU TRAVAIL basée sur l'article *138bis*, §2, al. 1er du Code judiciaire ;
 - les demandes en intervention volontaire de l'O.N.S.S., des coursiers et des organisations représentatives de travailleurs ;
 - la demande en intervention volontaire de Monsieur S;
- dit pour droit que les coursiers prestant dans le cadre de l'économie collaborative exercent une activité professionnelle pouvant être requalifiée ;
- constate, à la lumière des dispositions de la loi-programme (I) du 27.12.2006, qu'il n'y a pas lieu de procéder à une requalification des relations de travail - entre DELIVEROO et les coursiers repris par l'AUDITEUR DU TRAVAIL et les coursiers ayant fait intervention volontaire - en contrat de travail;
- verklaart voortaan de handeling van de AUDITOR VAN DE REIS op basis van artikel *138bis*, §2, al. 1er du Code judiciaire, visant à faire constater des infractions liées à une relation de travail salariée, non fondée ;
- déclare la demande de l'O.N.S.S. visant à la condamnation de DELIVEROO au paiement de cotisations de sécurité sociale liée à l'occupation des coursiers précités dans le cadre d'un contrat de travail, non fondée ;
- déclare l'ensemble des demandes des parties intervenantes, visant au paiement de rémunérations diverses dans le cadre d'une relation de travail salariée, et au respect de C.C.T. sectorielles, non fondées ;
- condamne l'AUDITEUR DU TRAVAIL aux dépens de l'instance, liquidés à 20 € à titre de contribution au fonds budgétaire relatif à l'aide juridique deuxième ligne ;
- délaisse à l'O.N.S.S. ses propres dépens et le condamne aux dépens de l'instance de DELIVEROO, non liquidés ;
- délaisse aux parties intervenantes leurs propres dépens et condamne les aux dépens de l'instance de DELIVEROO, non liquidés.

17. Bij drie verzoeken van respectievelijk 7.1.2022, 17.1.2022 en 10.2.2022 en bij conclusies van 16.2.2022 stellen de AUDITEUR DU TRAVAIL, de coursiers (met uitzondering van de heer RG) en de O.N.S.S. hogere voorziening in tegen het arrest van 8.12.2021.

III. OBJET DES APPELS ET DEMANDES

18. L'AUDITEUR DU TRAVAIL verzoekt de rechtbank het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, en

Bijgevolg het gewezen vonnis te herzien en overeenkomstig artikel 138bis, §2 van het Gerechtelijk Wetboek vast te stellen dat de SPRL DELIVEROO BELGIUM in gebreke is gebleven:

- *à l'article 21 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et à l'article 33, §2, al. 1 de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, sanctionnés par l'article 223, §1, 1° du Code pénal social, pour avoir omis de faire parvenir à l'ONSS la déclaration justificative du montant des cotisations de sécurité sociale dues, au plus tard le dernier jour du mois qui suit le trimestre au cours duquel l'occupation au travail a eu lieu, à savoir :*
 - *le 2 mai 2018 pour les 114 travailleurs visés à la prévention A.1. de la requête contradictoire ;*
 - *le 1er août 2018 pour le travailleur visé à la prévention A.2. de la requête contradictoire.*
- *à l'article 23, §2 et 24 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et à l'article 34, al. 1 et 6 de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, sanctionnés par l'article 218, 1° du Code pénal social, pour ne pas avoir payé à l'ONSS les cotisations de sécurité sociale dans les délais fixés par le Roi, à savoir :*
 - *le 2 mai 2018 pour les 114 travailleurs visés à la prévention B.1. de la requête contradictoire ;*
 - *le 1er août 2018 pour le travailleur visé à la prévention B.2. de la requête contradictoire*
- *à l'article 9 de la loi du 12 avril 1965 relative à la protection de la rémunération, sanctionné par l'article 162, al. 1, 1° du Code pénal social, pour ne pas avoir payé la rémunération ou ne pas l'avoir payée à la date à laquelle elle était exigible, aux travailleurs et aux dates repris dans le tableau figurant sous la prévention C visée dans la requête contradictoire. (sic)*

19. Monsieur A & consorten (behalve de heren RG en S) verzoeken à la cour de

De rechtspraak hervormen in de door de voorzitter bepaalde vorm en doen wat de eerste rechter had moeten doen

A. Dire pour droit que la relation contractuelle entre les coursiers requérants et la sprl DELIVEROO BELGIUM est une relation de travail salariée, et donc confirmer l'existence du contrat de travail;

[Statuant sur la demande des travailleurs-requérants :].

B. Sluit de leveringsovereenkomst met DELIVEROO BELGIUM en betaal de volgende bedragen:

- 1) 1 € provisionnel au titre des arriérés bruts de rémunération (arriérés barémiques, sursalaires et primes) dont le montant définitif doit être arrêté sur les bases et conformément aux motifs de l'arrêt à intervenir, à majorer des intérêts (moratoires) légaux;*
- 2) 1 € (" netto ") provisionnel au titre des indemnités RGPT sectorielles, dont le montant définitif doit être arrêté sur les bases et conformément aux motifs de l'arrêt à intervenir, à majorer des intérêts moratoires judiciaires;*
- 3) 1 € (" netto ") provisionnel au titre du remboursement des frais exposés (évalués le cas échéant ex aequo et bono), dont le montant définitif doit être arrêté sur les bases et conformément aux motifs de l'arrêt à intervenir, à majorer des intérêts moratoires judiciaires;*

(DE) We moeten een besluit nemen over de cijfers en een debat organiseren, zodat de partijen erover kunnen discussiëren;

C. Condamner la sprl DELIVEROO BELGIUM à la déclaration et au paiement des cotisations de sécurité sociale calculées sur la rémunération due aux travailleurs-requérants, selon les bases et conformément aux motifs de l'arrêt à intervenir, et à verser, le cas échéant, les cotisations dues au Fonds social Transport et Logistique ;

D. Acter la demande de condamnation de la sprl DELIVEROO BELGIUM au paiement d'un euro provisionnel au titre du solde des régularisations liées aux avantages servis sur la base des cotisations sociales (à majorer, le cas échéant, des intérêts) et réserver à statuer sur ce poste dans l'attente du paiement des cotisations par l'intimée et le traitement ensuite par les institutions concernées ;

E. Voor zover zij (in casu) het fiscaal regime van de collaborative economy heeft toegepast, veroordeelt DELIVEROO BELGIUM om de eisers te vrijwaren van alle fiscale gevolgen die voortvloeien uit de onderhavige actie op de door DELIVEROO betaalde inkomsten, onverminderd het statuut van loontrekkende, en om aansprakelijk te worden gesteld voor deze positie;

F. In de hypothese waarin het Hof het vonnis a quo bevestigt, de bvba DELIVEROO BELGIUM veroordelen om in te staan voor de financiële gevolgen van de toepassing (in casu) van het fiscaal regime van de collaborative economy, die afhangen van de kwalificatie van een zelfstandige en de verplichting om verslag uit te brengen over deze functie.

[Statuant sur la demande des organisations syndicales requérantes :]

G. Dire pour droit que DELIVEROO est tenue, vis-à-vis the coursiers (personnel roulant), d'appliquer et de respecter les CCT conclues au sein de la commission paritaire 140 et la sous-commission paritaire 140.03 ainsi que toute autre CCT applicable à ces travailleurs conclue au niveau interprofessionnel ;

H. Dire pour droit que DELIVEROO n'a pas respecté ces conventions collectives de travail ;

I. DELIVEROO te verplichten de geldende collectieve arbeidsovereenkomsten na te leven en de normatieve bepalingen ervan toe te passen op het betrokken personeel (de coursiers) ; Enfin

J. [...] DELIVEROO BELGIË veroordelen tot de sancties van de twee instanties, met inbegrip van de procedurevergoeding

[...]. (sic)

20. Monsieur S verzoekt aan de rechtbank

Dire l'appel du concluant recevable et fondé.

Ce fait, réformer le jugement dont appel.

Dire pour droit que la relation contractuelle entre le concluant et la SPRL DELIVEROO BELGIUM est une relation de travail salariée, et confirmé l'existence du contrat de travail.

Het veroordeelt de partij in kwestie namelijk tot het betalen van een bedrag van één euro aan provisies in plaats van regularisatie van salarissen (lonen, salarissen en bonussen) in overeenstemming met de toepasselijke barèmes, tegen de hoogste van de wettelijke rente.

Condamner la partie intimée au paiement d'un montant d'un euro provisionnel à titre de prime de fin d'année à majorer des intérêts calculés au taux légal.

Condamner la partie intimée au paiement d'un montant d'un euro provisionnel à titre de pécule de vacances à majorer des intérêts calculés au taux légal.

Condamner la partie intimée au paiement d'un montant de 580,46 euros net provisionnel à titre de prime RGPT sectorielle à majorer des intérêts calculés au taux légal.

Condamner la partie intimée à un euro provisionnel au titre de frais exposés, dont le montant définitif doit être arrêté sur les bases et conformément au jugement à intervenir, à majorer des intérêts légaux.

Acter la demande de condamnation de la SPRL DELIVEROO BELGIUM au paiement d'un euro provisionnel au titre de solde des régularisations liées aux avantages servis sur la base des cotisations sociales et réserver à statuer sur ce poste dans l'attente du paiement des cotisations par la partie intimée et le traitement ensuite par les institutions concernées.

In de mate dat (in casu) het fiscaal regime van de collaborative economy werd toegepast, veroordeelt de SPRL DELIVEROO BELGIUM om de afsluiting te garanderen van alle fiscale gevolgen die voortvloeien uit de huidige actie op de inkomsten betaald door DELIVEROO, onverminderd het statuut van loontrekkende, en om aansprakelijk gesteld te worden voor deze positie.

Condamner la partie intimée aux entiers frais et dépens liquidés dans le chef du concluant à l'indemnité de procédure d'instance et d'appel. (sic)

21. L'O.N.S.S. verzoekt aan de rechtbank van

Dire l'appel du concluant recevable et fondé,

Als gevolg hiervan is het vonnis ontvankelijk en gegrond, door het arrest a quo te herzien en te doen wat de eerste rechter had moeten doen, op basis van het verzoek van de rechter in eerste aanleg,

bijgevolg SRL DELIVEROO BELGIUM te veroordelen tot betaling, voorlopig, van een bedrag van 293,02 € aan de majorer des intérêts de retard depuis le 20 janvier 2020, des intérêts judiciaires et des dépens. 198,02 € te betalen aan majorer des intérêts de retard depuis le 20 janvier 2020, des intérêts judiciaires et des dépens, le tout sous réserve expresse de majoration en cours d'instance compte tenu d'une part des cotisations dues pour les prestations effectuées par les coursiers intervenants volontaires et non repris dans le listing initial de la requête contradictoire van het College van Commissarissen en rekening houdend, anderzijds, met de verzoeken tot veroordeling geformuleerd door de interveniënten met betrekking tot hun bezoldigingen en de impact op de vaststelling van de sociale zekerheidsbijdragen op deze bezoldigingen.

indien nodig, te gelasten dat de debatten worden georganiseerd om de partijen in staat te stellen zich aan de hand van deze staatshoofden uit te leggen.

eisen.

Condamner par ailleurs la SRL DELIVEROO BELGIUM aux intérêts de retard et aux dépens des deux instances. (sic)

22. DELIVEROO verzoek aan de rechtbank van

- Déclarer l'appel incident de la conclusion recevable et fondé ;
- Partant, réformer le jugement a quo en ce qu'il a :
 - déclaré l'action (du Substitut) de l'Auditeur recevable ;
 - déclaré les demandes en intervention des coursiers recevables ;
 - constaté le caractère professionnel des activités exercées par les coursiers prestant dans le cadre de l'économie collaborative, et partant, la possibilité de requalification de ces coursiers ;
 - de Europese bestelling van model;
 - verklaart de verordeningen en specifieke criteria betreffende de vervoerssector en het Gemengd Comité nr. 140 van toepassing, en
 - renversé de la charge de la preuve et l'absence de référence aux principes applicables à la preuve pénale ;
- Bevestig gedeeltelijk het arrest a quo in die zin dat het alle verzoeken (van de plaatsvervanger) van de auditor, de RSZ, de coursiers en de niet-gefinancierde syndicale organisaties verklaart.

Partant, faire ce que le premier juge eut dû faire et :

- HOOFDPRIJS
 - Déclarer l'action (du Substitut) de l'Auditeur irrecevable ;
 - Declarer les requêtes en intervention des coursiers irrecevables ;
 - Geef het geheel van niet-fondsen op.
- EEN SUBSIDIETITEL,
 - Dire pour droit les coursiers prestant dans le cadre de l'économie collaborative n'exercent pas une activité professionnelle pouvant être requalifiée ; partant, (i) déclarer la requête du Substitut de l'Auditeur du travail non-fondée en ce qu'elle vise les coursiers bénéficiant du régime de l'économie collaborative ; en (ii) verklaren dat de verzoeken om interventie van de werknemerscomités die profiteren van de solidaire economie en de verzoeken om interventie van de vakbondsorganisaties en de RSZ op dezelfde basis niet worden gefinancierd;
 - Dire pour droit que, en application du droit européen, tel que précisé dans la jurisprudence de la CJUE, qui a effet obligatoire dans le contexte de la présente espèce, la relation de travail entre Deliveroo et les coursiers est une relation indépendante et qu'il n'y donc pas d'infraction dans le chef de Deliveroo ; in partant, (i) déclarer la requête (du Substitut) de l'Auditeur du travail non-fondée en ce qu'elle ne tient pas compte des critères identifiés par la CJUE, d'application conduit à exclure toute qualification des coursiers en tant que travailleurs salariés ; et (ii) declare non-fundées les demandes d'intervention introduites par les travailleurs et les demandes d'intervention des organisations syndicales et de l'ONSS sur cette même base;
 - Dire pour droit que la nature de la relation de travail entre Deliveroo et les coursiers ne doit s'analyser que à l'aune de la qualification conventionnelle sauf éléments incompatibles sur base des quatre critères généraux de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ; partant, (i)

- het verzoek (du Substitut) van de auditeur ongegrond verklaren omdat niet is aangetoond dat de uitvoering van de arbeidsrelatie elementen bevat die onverenigbaar zijn met de kwalificatie van zelfstandige en dat er geen sprake is van een inbreuk door de chef van Deliveroo; en (ii) de verzoeken tot tussenkomst van de klagers en de verzoeken tot tussenkomst van de vakbondsorganisaties en de ONSS op dezelfde basis ongegrond verklaren;*
- *In alle omstandigheden is het juist om te zeggen dat, ongeacht de status van het gerecht, de professionele aard van de activiteit niet mag worden verondersteld en van geval tot geval moet worden geverifieerd; partant, à défaut de preuve individuelle, (i) déclarer la requête (du Substitut) de l'Auditeur non-fondée en ce qu'il n'est n'est démontré que l'activité a un caractère professionnel ; et (ii) déclarer non fondées les requêtes en intervention introduites par les coursiers et les requêtes en intervention des organisations syndicales et de l'ONSS sur cette même base ;*
 - *Indien nodig, van rechtswege bepalen dat Deliveroo een rechtvaardigingsgrond kan valideren; in partant, (i) déclarer la requête (du Substitut) de l'Auditeur non-fondée en ce qu'il n'y a pas d'infraction dans le chef de Deliveroo ; et (ii) déclarer non-fondées les requêtes en intervention introduites par les coursiers et les requêtes en intervention des organisations syndicales et de l'ONSS sur cette même base ;*
 - *Indien nodig, de prejudiciële vragen die door de conluante bij de ontwikkeling van de maatregelen zijn gesuggereerd, voorleggen aan het Grondwettelijk Hof.*
- *EEN SUBSIDIAIRE TITEL,*
 - *Constater que seuls les 115 coursiers visés par la requête (du Substitut) de l'Auditeur doivent être informés du présent litément conformément à l'article 5 de la loi du 3 décembre 2006 ;*
 - *Constater que les conséquences civiles d'une requalification (quod non) ne peuvent concerner que les 115 coursiers précités pour les périodes infractionnelles visées par (le Substitut de) l'Auditeur, aangezien deze procedure zou worden gelijkgesteld met de procedure van het paritair comité nr. 140 en de meerderheden en belangen niet kunnen worden toegepast wegens het uitzonderlijke karakter van de omstandigheden van het onderhavige geval;*
 - *Débouter les coursiers de leur demande de voir la conluante garantir les conséquences financières liées à la fiscalité qui découlent de la présente action;*
 - *Débouter Monsieur KS de sa demande relative à la rupture de la convention ;*
 - *Geef voor het overige opdracht tot de verdediging van de debatten over de civielrechtelijke gevolgen van het geschil.*
 - *EN TOUT ÉTAT DE CAUSE*
 - *Si les parties sur l'intervention volontaire succombent, les condamner aux entiers dépens de l'instance, en ce compris l'indemnité de procédure fixée montant maximal par lien d'instance ;*
 - *Si la conluante succombe :*
 - *limiter l'indemnité de procédure au montant minimal par lien d'instance. (sic)*

IV. EXAMEN VAN EISEN

A. RECEVABILITE

1. Ontvangst van sollicitaties

23. De beroepen zijn ingevoerd in de wettelijke vormen en termijnen. Ze zijn ontvankelijk.

2. Ontvangst van originele acties

2.1. Actie van de reisgids

24. DELIVEROO zal voorzien in een definitieve niet-ontvankelijkheid van de oorspronkelijke actie van de VERKEERDER, op basis van drie gronden met betrekking tot het inleidende verzoek om een voorlopige voorziening.

25. DELIVEROO is van oordeel dat het verzoek om een prejudiciële beslissing van de VERKEERDER geen toereikende uiteenzetting bevat van de fouten die hem worden verweten, zodat dit motief reden is om het verzoek als nietig te beschouwen.

Het beroep van de AUDITEUR DU TRAVAIL is gebaseerd op artikel *138bis*, § 2 van het Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat het beroep is bedoeld overeenkomstig de formaliteiten van hetzelfde wetboek.

Artikel *1034ter* van het Gerechtelijk Wetboek specificeert de vermeldingen die het inleidend verzoekschrift voor een instantie moet bevatten, onverminderd nietigheid. Y figure l'énonciation de l'objet et l'exposé sommaire de la demande.

La requête de l'AUDITEUR DU TRAVAIL beantwoordt aan deze eis.

In alle omstandigheden kan, met toepassing van artikel 861 van het Gerechtelijk Wetboek, de nietigheid van het verzoek niet worden aanvaard. DELIVEROO heeft haar verweer in eerste aanleg sinds haar aanvankelijke conclusies correct kunnen voeren, zodat moet worden aangenomen dat de aan de kaak gestelde onregelmatigheid niets met haar belangen te maken heeft.

De oorspronkelijke vraag van de AUDITEUR DU TRAVAIL is niet nul.

26. DELIVEROO acht zich door de "akte van beschuldiging" (die volgens haar het verzoek van de TRAFFIC OWNER vormt) niet op de hoogte van de feitelijke grondslag waarop de vermeende strafbare feiten zijn gepleegd. Zij beroept zich op een schending van het recht op een eerlijk proces zoals voorzien in artikel 6 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (ci-après "C.E.D.H. "), en in het bijzonder het recht van de beschuldigde om *binnen de kortst mogelijke tijd, in een taal die hij begrijpt en op gedetailleerde wijze te worden ingelicht over de aard en de reden van de tegen hem ingebrachte beschuldiging* (artikel 6.3.a van het C.E.D.H.).

Het Hof van Cassatie heeft reeds de gelegenheid gehad erop te wijzen dat :

Het enkele feit dat een in het buitenland ondertekende dagvaarding is gesteld in een taal die de verdachte niet verstaat en dat deze verdachte derhalve niet binnen de kortst mogelijke tijd, in een taal die hij verstaat, in kennis is gesteld van de oorzaak en de aard van de tegen hem ingebrachte beschuldiging, overeenkomstig artikel 6.A van het Verdrag [...], leidt niet automatisch tot een schending van zijn rechten van verdediging en van zijn recht op een eerlijk proces.3.a van het Verdrag [...], ne résulte pas automatiquement la violation de ses droits de défense et de son droit au procès équitable. Het is aan de rechter om te beoordelen of deze rechten niet op een andere manier zijn gewaarborgd of dat hij verantwoordelijk kan worden gehouden voor de schending ervan².

Naast de verklaringen die hierna worden afgelegd over de motivering van het verzoek (zie *hierboven*, nr. 25), laat het onderzoek van het dossier van de procedure in eerste aanleg, en in het bijzonder het belang van het door DELIVEROO ontwikkelde verdedigingsmechanisme, ons concluderen dat DELIVEROO de mogelijkheid had en daadwerkelijk in staat was om haar rechten van verdediging volledig uit te oefenen.

De schending is niet vastgesteld. La fin de non-recevoir fondée sur ce deuxième motif ne peut être retenue.

27. DELIVEROO voert een schending aan van artikel 6 van Richtlijn 2012/13/UE van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in het kader van strafprocedures.

In de veronderstelling dat DELIVEROO zich in het kader van het onderhavige geschil rechtstreeks op deze bepaling van Europees recht zou kunnen beroepen - wat betwistbaar is, zowel gelet op de aard van het rechtsinstrument als op het toepassingsgebied ervan - verzet de aangevoerde bepaling, geïnterpreteerd in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, in het bijzonder het arrest *Kolev*,³, verzet zich er niet tegen dat gedetailleerde informatie over de beschuldiging wordt meegedeeld na de inleidende akte van de instantie en tijdens de debatten voor de rechter tot aan de afsluiting ervan (vóór de fase van het arrest).

Het onderzoek van het dossier van de procedure in eerste aanleg stelt ons in staat om vast te stellen dat het gehele dossier van de auditeur van de reis, dat ons in staat stelt om de verklaringen in zijn verzoek te bevestigen, tijdens de voorbereiding van het dossier is meegedeeld en tijdens de nieuwe debatten voor het Gerecht aan de tegenspraak van de partijen is onderworpen, zodat de uitoefening van de rechten van de verdediging volledig is gewaarborgd.

De schending is niet vastgesteld. De bevinding van niet-ontvankelijkheid op basis van deze derde grond kan niet worden gehandhaafd.

² Cass., 4 okt. 2016, P.14.1881.N, www.juportal.be.

³ C.J.U.E., 5 juni 2018, *Kolev e.a.*, C-612/15, www.curia.europa.eu, arrêt aux termes duquel la Cour a notamment décidé que : " L'article 6, paragraphe 3, de la directive 2012/13/UE [...] moet aldus worden uitgelegd dat het niet uitsluit dat gedetailleerde informatie over de beschuldiging aan de verdediging wordt meegedeeld na de neerlegging van de prejudiciële beslissing voor de rechter, maar voordat de rechter begint met het onderzoek van de beschuldiging ten gronde en voordat de debatten voor hem worden geopend, of zelfs na de opening van deze debatten, maar vóór de fase van het vonnis, wanneer de aldus meegegeelde informatie nadien wordt gewijzigd, op voorwaarde dat de rechter alle nodige maatregelen neemt om de eerbiediging van de rechten van de verdediging en het eerlijk verloop van de procedure te waarborgen. "

2.2. Vrijwillige tussenkomsten van cursiers en syndicale organisaties

28. DELIVEROO heeft definitief besloten om de vrijwillige tussenkomsten van de oorspronkelijke eisers en de werknemersvertegenwoordigende organisaties, met uitzondering van de vier eisers die in het verzoek van de TRAVAIL ATTORNEY worden genoemd, niet af te wijzen op grond van het feit dat hun verzoeken de draagwijdte van de bevoegdheid van het Tribunaal (en het Hof) kennelijk overschrijden en wegens gebrek aan belang.

DELIVEROO identificeert niet de basis van zijn theorie.

29. Het verzoek tot tussenkomst is een incidenteel verzoek in de zin dat het in de loop van de procedure wordt gedaan en tot doel heeft tussen te komen in de zaak van personen die daartoe niet zijn opgeroepen (artikel 13 van het Gerechtelijk Wetboek).

Vrijwillige tussenkomst is agressief wanneer de derde tussenkomende partij beslist om een veroordeling uit te spreken ten laste van een partij in de procedure (artikelen 15 en 16 van het Gerechtelijk Wetboek). De agressieve vrijwillige tussenkomende partij doet een recht herleven dat verschilt van dat van de partijen in de zaak, dat het voorwerp had kunnen zijn van een hoofdvordering in een onafhankelijke procedure, maar dat, door proceseconomie, wordt gepostuleerd in een hangende procedure.

De agressieve vrijwillige tussenkomst, door een nieuw deel toe te voegen aan de zaak en door nieuwe vorderingen in te voeren die specifiek zijn voor de tussenkomende partij en verschillen van de vorderingen die het onderwerp zijn van de hoofdvordering, is specifiek bedoeld om de reikwijdte van het verweer van de hoofdvordering uit te breiden.

Dit is het geval van de eisers en de organisaties die de werknemers vertegenwoordigen, die vrijwillig zijn tussengekomen in de loop van de procedure die door de TRAVELLER'S AUDITOR bij de rechtbank is ingeleid om schendingen van de sociale wetgeving ten laste van DELIVEROO vast te stellen, met het oog op het verkrijgen van de herkwalificatie van hun arbeidsverhouding en de daaruit voortvloeiende regularisatie ten laste van DELIVEROO.

30. Een vrijwillige agressieve tussenkomst moet voldoen aan twee ontvankelijkheidsvoorwaarden: ze moet verband houden met het hoofdverzoek en voldoen aan de klassieke vereisten van belang en kwaliteit⁴ (artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek). De ontvankelijkheid ervan mag aan geen enkele voorwaarde onderworpen zijn die niet door de wet voorzien is.

La connexité wordt gedefinieerd in artikel 30 van het Gerechtelijk Wetboek. Het veronderstelt een objectief verband tussen verschillende oorzaken, zodat er een door de rechter erkend belang is om ze aan dezelfde rechterlijke instantie voor te leggen om uiteenlopende oplossingen te vermijden indien ze

⁴ G. DE LEVAL et H. BOULARBAH, " La demande ", in *Droit judiciaire - Tome 2 Procédure civile - Vol. 1*, dir. G. DE LEVAL, Larcier, Bruxelles, 2021, nr. 3.46 en s.

étaient jugées séparément. De twee oorzaken moeten, ten minste gedeeltelijk, gebaseerd zijn op een gemeenschappelijke reeks feiten, zelfs als de aangevoerde rechtsgronden verschillend zijn.

In casu berusten de oorzaken, hoofd- en bijzaken, althans ten dele, op hetzelfde samenstel van gemeenschappelijke feiten, te weten het bestaan van een arbeidsovereenkomst die DELIVEROO aan de koeriers bindt, en dus voldoende nauw met elkaar verbonden zijn om er belang bij te hebben ze gelijktijdig te behandelen en te berechten, teneinde oplossingen te vermijden die onverenigbaar zouden kunnen zijn indien ze afzonderlijk zouden worden berecht.

Het belang bestaat uit elk voordeel, materieel of moreel, effectief en niet theoretisch, dat de eiser kan ontlenen aan de vordering op het moment dat hij deze vormt. Het moet bepaalde kenmerken hebben: het moet legitiem en concreet, direct en persoonlijk, recent en actueel zijn. Kwaliteit is de kracht op grond waarvan iemand rechtvaardig handelt.

De verzoeken om tussenkomst van de vakbondsvertegenwoordigers en de vertegenwoordigende organisaties van de werknemers voldoen niet aan de vereiste voorwaarden van belang en kwaliteit, aangezien de eerste de bescherming van een recht opeisen dat voortvloeit uit de arbeidsverhouding met DELIVEROO, de tweede voor de verdediging van de rechten die hun leden hebben op grond van de door hen gesloten overeenkomsten (waartoe zij gemachtigd zijn op grond van artikel 4 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de arbeidsvoorwaarden voor werknemers).12.1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités), zonder dat dit recht om op te treden onderworpen is aan een voorafgaand onderzoek naar de gegrondheid van de vordering.

31. Les demandes en intervention volontaire provenant des coursiers et organisations représentatives de travailleurs sont recevables.

B. FOND

32. Les demandes de l'AUDITEUR DU TRAVAIL et des coursiers requièrent la reconnaissance de l'existence d'un contrat de travail et partant la requalification de la collaboration entre ces derniers et DELIVEROO.

1. Samenwerkende economie

33. DELIVEROO is van mening dat de *feitelijke* toepassing van het regime van de collaborative economy op een groot deel van de koeriers een obstakel vormt voor een mogelijke herkwalificatie van de relatie.

De DELIVEROO-methode is in wezen gebaseerd op een dubbel postulaat, namelijk enerzijds dat de toepassing van de collaboratieve economie de afwezigheid impliceert van een beroepsactiviteit die kan worden geherkwalificeerd en anderzijds dat de toepassing van de collaboratieve economie de niet-toepasselijkheid impliceert van de belangrijkste normen die de verplichtingen van de werkgever definiëren, dat de toepassing van het regime van de "collaborative economy" de niet-toepasselijkheid impliceert van de belangrijkste normen die de verplichtingen van de werkgever definiëren, waaronder die waarvan het verzuim als een strafbaar feit wordt erkend door de wettelijke bepalingen die door de werkgever worden

gemobiliseerd.

34. De cursus schetst eerst het juridische kader van de collaborative economy.

In juli 2016 werd een wettelijk kader gecreëerd voor de activiteiten van de collaboratieve economie die worden uitgevoerd via een aangesloten platform. Het gaat om de loi program du 1.7.2016, section 3, dite " loi De Croo ", applicable aux revenus produits ou recueillis à partir du 1.7.2016.

- La loi De Croo instaure, d'une part, un régime fiscal avantageux pour les revenus répondant aux conditions édictées à l'article 90, al. 1er, 1^obis du Code des impôts sur les revenus, soit des revenus provenant de (i) services (ii) qu'un contribuable particulier rend à un autre particulier, (iii) en dehors de l'exercice d'une activité professionnelle et (iv) par l'intermédiaire d'une plateforme numérique (v) qui est agréée ou organisée par l'autorité publique et (vi) pour lesquels le client paie toutes les sommes dont il est redevable à ou par l'intermédiaire de la plateforme électronique (nouvel article 90, al. 1er, 1^obis du C.I.R.). De inkomsten uit een activiteit die aan deze voorwaarden voldoet, worden - na een aftrek van 50% van de vergoedingen van de forfaitaires - behandeld als diverse inkomsten tegen een tarief van 20%, op voorwaarde dat het inkomstenplafond per jaar niet wordt overschreden.
- La loi De Croo modifie, d'autre part, le champ d'application du statut social des travailleurs indépendants en sorte que (i) les personnes qui produisent des revenus grâce à une activité qui est exercée par l'intermédiaire d'une platform agréée et qui répondent aux conditions susmentionnées ne soient pas assujetties au statut social des travailleurs indépendants pour cette activité (ii) à condition que le montant gross de ces revenus ne dépasse pas le plafond fixé (nouvel article 5ter de l'arrêté royal n° 38 organisant le statut social des travailleurs indépendants).
- Als het plafond wordt overschreden, is de aard van de activiteit vereist en worden de inkomsten geacht afkomstig te zijn van een beroepsactiviteit en dus beschouwd als reguliere inkomsten of winst.

La loi De Croo is gewijzigd bij de loi du 18.7.2018 relative à la relance économique et au renforcement de la cohésion sociale, dont le butcheré était que toutes les prestations fournies dans le cadre notamment du pilier de l'économie collaborative et permettant de générer un revenu complémentaire limité soient, moyennant le respect de certaines conditions, exclues de l'application du droit social⁵.

- Deze wet is, wat de bepalingen in kwestie betreft, van toepassing op inkomsten die vanaf 1 januari 2018 zijn voortgebracht of ontvangen.

⁵ Exposé des motifs, *Doc. Parl.*, ch., 2017-2018, n° 54-2839/001, 180.

- Voor werknemers in de collaboratieve economie heeft deze wet, aan de fiscale kant, de belasting die is voorzien in de wet Croo verlaagd en een volledige belastingvrijstelling ingevoerd (naast een verlaging van het plafond voor niet-opgelegde inkomsten) en, aan de sociale kant, deze categorie werknemers uitgesloten van het toepassingsgebied van het arbeidsrecht en de socialezekerheidsnormen.

La loi du 18.7.2018 a été annulée par arrêt du 23.4.2020 de la Cour constitutionnelle⁶, les effets des dispositions annulées ayutfois été maintenus pour les prestations fournies jusqu'au 31.12.2020 inclusus. Het door de wet-De Croo ingevoerde systeem is dus opnieuw van toepassing vanaf 1 januari 2021, onder voorbehoud van de wijzigingen aangebracht door de wet van 20 december 2020 houdende diverse fiscale en fraudebestrijdingsbepalingen.

35. Le cadre légal rappelé, les précisions suivantes s'imposent:

De wet op de collaborative economy⁷ bevat geen bepalingen over de kwalificatie van de arbeidsrelatie. Het is niet het resultaat van voorbereidend werk voor de wet dat de wetgever de bedoeling zou hebben gehad om de arbeidsrelatie onder deze wet te kwalificeren. De wet op de collaborative economy is in de eerste plaats een fiscale regeling die de voorwaarden bepaalt waaronder de inkomsten die via de tussenpersoon van een digitaal platform worden ontvangen, fiscaal als diverse inkomsten worden beschouwd. Om redenen van consistentie met dit fiscale systeem bevat de wet op de collaborative economy een bepaling die deze activiteiten uitsluit van het onafhankelijke sociale statuut (en van een reeks sociaalrechtelijke bepalingen), op voorwaarde dat ze voldoen aan alle voorwaarden die in de wet zijn vastgelegd.

De bonus wordt uitsluitend toegekend op basis van de formele criteria die zijn vastgelegd in het Koninklijk Besluit⁸, zonder dat rekening wordt gehouden met de kenmerken van de activiteit die wordt uitgeoefend door de tussenpersoon van het platform. Dit betekent niet dat de activiteit uitgevoerd door de tussenpersoon van het platform gedefinieerd zou worden als een activiteit die binnen het toepassingsgebied van de wet op de collaboratieve economie valt. *A fortiori* zegt dit niets over de aard van de arbeidsrelatie.

Om de arbeidsrelatie te kwalificeren in het geval van een beroep op een digitaal platform, is het essentieel om de bestaande interacties tussen de Programmawet (I) van 27 december 2006 en de Wet Collaboratieve Economie en de respectieve portefeuilles van deze twee wetten correct te beoordelen.

⁶ C. Const., 23 april 2020, arrêt n° 53/2020, www.const-court.be.

⁷ Désignant dans le présent arrêt la loi De Croo, telle que modifiée par la loi du 18.7.2018, dont les effets ont été maintenus jusqu'au 31.12.2020.

⁸ Koninklijk besluit van 12 januari 2017 houdende uitvoering van artikel 90, lid 2, van de Code des impôts sur les revenus 1992 wat betreft de voorwaarden voor toekenning van de elektronische platformen van de gezamenlijke economie, en tot vaststelling van de inkomsten die zijn onderworpen aan artikel 90, lid 1, 1° bis, van de Code des impôts sur les revenus 1992, aan de beroepsprécompte

dispositifs : als het werk van het platform wordt uitgevoerd door middel van een geïntegreerd digitaal platform, moet eerst worden geanalyseerd of aan alle voorwaarden is voldaan om het belastingregime te kunnen toepassen. Als dit niet het geval is en als het om een beroepsactiviteit gaat, moet de arbeidsrelatie worden gekwalificeerd op basis van de Loi Programme (I) van 27 december 2006, die het enige wettelijke kwalificatie-instrument is en blijft.

36. In het licht van het wettelijk kader en de hierboven genoemde preciseringen is het daarom noodzakelijk om te onderzoeken of aan alle voorwaarden voor toepassing van het regime van de collaborative economy op de cursussen van DELIVEROO is voldaan.

De wet op de collaborative economy is niet automatisch van toepassing op alle personen die actief zijn via een platform, zelfs een gevestigd platform, maar het is nog steeds noodzakelijk om in het toepassingsgebied van deze wet te treden, d.w.z. om de wettelijke voorwaarden van artikel 90, al. 1er, 1^{°bis} van het Wetboek Inkomstenbelastingen te harmoniseren.

Artikel 90, al. 1er, 1^{°bis} précité, noch enige andere wettelijke bepaling, verleent de belastingadministratie enige discretionaire bevoegdheid met betrekking tot de fiscale kwalificatie van inkomsten uit een activiteit die relevant is voor de collaborative economy in diverse of beroepsinkomsten. De belastingadministratie moet deze kwalificatie effectief erkennen door te verwijzen naar de voorwaarden bepaald in artikel 90, al. 1er, 1^{°bis}. Het Hof oefent in dit opzicht dus een controle van volledige rechtsbevoegdheid uit.

Het regime van de collaboratieve economie is ook een uitzonderingsregime⁹ en de toepassingsvoorwaarden zijn daarom strikt te interpreteren.

37. Aan de wettelijke voorwaarden voor de toepassing van het regime van de collaborative economy wordt in de praktijk zeker niet voldaan, althans niet op basis van de volgende feiten:

- Les services rendus, qui consistent en la livraison de biens (repas préparés par un restaurant ou courses ménagères venant d'un commerce) via la plateforme, relèvent des services que le législateur a entendu exclure des services appelés à bénéficier du régime de l'économie collaborative¹⁰.

- Les services rendus ne le sont pas en dehors de l'exercice d'une activité professionnelle, ce dont témoigne le fait qu'il s'agit des mêmes services que ceux fournis sous statut salarié (SMart) ou indépendant par les coursiers déjà actifs avant le 1.1.2018 ou sous statut indépendant depuis cette date, soit des statuts qui

⁹ *Doc. Parl.*, ch., 2015-2016, nr. 54-1875/001, 12-13.

¹⁰ v. les exemples expressément cités en ce sens dans l'Exposé des motifs, *Doc. Parl.*, ch., 2015-2016, n° 54-1875/001, 23.

de uitoefening van een beroepsactiviteit impliceren. Hiertoe is de registratie van de vergunningsaanvraag een bewijs van de intentie om de activiteit in een bepaalde regelmaat of régulering te registreren en bevestigt het de gebruikelijke en lonende roeping (dit geldt voor alle vergunningen, ongeacht hun status).

- Les services rendus ne le sont pas exclusivement à des personnes physiques qui n'agissent pas dans le cadre de leur activité professionnelle, puisqu'ils peuvent l'être à des entreprises, personnes morales.
- Tot slot en bovenal, de geleverde diensten zijn niet uitsluitend in het kader van overeenkomsten gesloten door de tussenpersoon van een aangesloten platform, deze voorwaarde vereist het bestaan van een overeenkomst tussen twee bepaalde partijen binnen elk professioneel kader, d.w.z. in dit geval tussen de koerier en de consument.

Afgezien van het feit dat DELIVEROO altijd in gebreke blijft dergelijke overeenkomsten te produceren, is de redenering van DELIVEROO in dit opzicht kunstmatig: de koerier zou een "rechtstreekse overeenkomst" hebben met een consument van wie hij de identiteit negeert, om een levering uit te voeren waarvan hij de eindbestemming negeert (tot hij de bestelling afhaalt), en étant invité à suivre un itinéraire " suggéré " par un tiers (DELIVEROO via l'application), pour un prix qui est fixé par ce tiers, lequel prix n'est connu du consommateur qui doit néanmoins payer un montant total au tiers, calculé par ce dernier. Er is dus sprake van een overeenkomst tussen de consument en de koerier.

DELIVEROO is in 2018 en 2019 ook al geadviseerd door de belastingdienst, die van mening was dat haar organisatiemodel niet in overeenstemming was met deze voorwaarde en besloot de koeriers niet te accepteren in het toepassingsgebied van het fiscale regime van de collaborative economy¹¹.

38. De toepassing van het regime van de collaboratieve economie op een situatie die niet relevant is voor het wettelijk kader dat door de Wet op de collaboratieve economie is vastgesteld, vormt een toepassing *in strijd met de wet*, waarop DELIVEROO geen vordering of rechtsmiddel kan doen gelden.

39. Bovendien is de rechtbank nog steeds van mening dat DELIVEROO niet zal kunnen genieten van een fiscale *ruling voor de* periode 2018-2020. De beslissing van de Service des Décisions Anticipées en matière fiscale van 8.6.2021 (en een convenant van 8.3.2022), die in haar dossier voorkomt, zal waarschijnlijk pas in de toekomst effect sorteren¹² en laat niet toe om, in de staat van haar productie voor de debatten, de feitelijke elementen te kennen die onderworpen zijn aan deze dienst en hun gelijkwaardigheid met de

¹¹ courriers des 21.12.2018 et 14.1.2019 adressés par le S.P.F. Finances à DELIVEROO - pièces n° I.6 et I.7 des courriers (groupe de Monsieur A & csrts).

¹² articles 20, al. 2 et 23, al. 2 de la loi du 24.12.2002 modifiant le régime des sociétés en matière d'impôts sur les revenus et instituant un système de décision anticipée en matière fiscale.

situatie waarvan de rechter op de hoogte moet zijn. Uit hoofde van de openbare orde en rekening houdend met de grondwettelijke waarde van het legaliteitsbeginsel¹³, kan de rechtbank in geen geval gebonden zijn door een overeenkomst tussen een contribuant en de belastingdienst over de vaststelling van de belasting.

2. Kwalificatie van de arbeidsrelatie

2.1. Bespreking van de toepasselijke wetgeving

40. Het doel van het beroep van de AUDITEUR DU TRAVAIL is het vaststellen van de schendingen van sociaalrechtelijke verplichtingen die de erkenning van het bestaan van een arbeidsovereenkomst tussen DELIVEROO en haar werknemers vereisen.

De eisen van de rechters vereisen de verificatie van het bestaan van een arbeidsovereenkomst met DELIVEROO.

41. La loi du 3.7.1978 relative aux contrats de travail définit le contrat de travail comme celui par lequel le travailleur s'engage à fournir un travail, principalement manuel (ouvrier) ou intellectuel (employé), contre rémunération et sous l'autorité d'un employeur (articles 2 et 3 de la loi du 3.7.1978).

Het essentiële element dat de arbeidsovereenkomst onderscheidt van de overeenkomst voor het verlenen van diensten op onafhankelijke basis is het gezag van de werkgever.

42. Vóór 2007 werden de criteria voor de juridische kwalificatie van de arbeidsrelatie vastgesteld door jurisprudentie, waarin eerst het begrip gezag in zuiver juridische termen werd geanalyseerd en het belang van de kwalificatie die de partijen aan hun samenwerking gaven.

De constante jurisprudentie van de Cour de cassation, il ressort notamment que :

- Le lien de subordination qui est la caractéristique du contrat de travail existe dès qu'une personne peut, en fait, exercer son autorité sur les actes d'une autre personne¹⁴.

Als juridische term drukt het gezag een element van de structuur van de arbeidsrelatie uit dat de prerogatieven van de werkgever benadrukt. De wettelijke autoriteit van de werkgever heeft het recht om de werknemer instructies te geven over de manier waarop

¹³ Het legaliteitsbeginsel vereist dat de autoriteit wettig handelt en in overeenstemming met de normen van een hoger niveau die haar worden opgelegd. De arbeidsrechtbanken oefenen een wettigheidstoezicht uit in overeenstemming met artikel 159 van de grondwet.

¹⁴ niet. Cass., 10.9.2001, p.00.0187.F ; Cass., 27.4.1998, p.97.0090.F ; Cass., 23.6.1997, p.96.0140.F ; Cass, 9 januari 1995, *Pas.*, 1995, 28; Cass., 14 november 1994, *Pas.*, 1994, 936.

le travail doit être exécuté (modalités d'exécution, contrôle, sanctions) et implique, dans son versant subordination, l'obligation pour le travailleur de suivre ces ordres dans l'exécution du travail.

De uitoefening van gezag omvat de bevoegdheid om leiding en controle uit te oefenen, zelfs als deze bevoegdheid niet effectief is, zolang het mogelijk is en de werkgever in een positie verkeert om zijn gezag over de handelingen van de werknemer effectief uit te oefenen.

- Lorsque les éléments soumis à son appréciation ne permettent pas d'exclure la qualification donnée par les parties à la convention qu'elles ont conclue, le juge du fond ne peut y substituer une qualification différente¹⁵.

43. La loi-programme (I) du 27.12.2006¹⁶, en zijn titel XIII, (ci-après "loi-programme (I) du 27.12.2006" ou "Loi") biedt een wettelijk kader voor de ontwikkelde rechtspraak over de kwalificatie van de arbeidsrelatie. Het stelt een regelgevend kader vast voor de kwalificatie van de aard van arbeidsrelaties.

44. DELIVEROO betwist de toepasselijkheid van deze wet in de zaak.

DELIVEROO beroept zich op de "strafrechtelijke aard" van de handeling van de handelaar. Hij brengt de toepassing van de regels van het bewijs in strafzaken en het vermoeden van onschuld met zich mee, en dus de onmogelijkheid voor de rechter (in de instantie van de rechtbank) om het bewijs van het bestaan van een arbeidsovereenkomst vast te stellen overeenkomstig de regels voor de vaststelling van de kwalificatie van de arbeidsrelatie vervat in de Loi Programme (I) van 27 december 2006.12.2006, in het bijzonder in de fase van het herstel van het voorbehoud dat deze wet vaststelt.

45. L'AUDITEUR DU TRAVAIL kan op initiatief van een requalification contractuelle et choisir souverainement de saisir la juridiction civile en inscrivant son initiative dans le cadre de l'action civile fondée sur l'article 138bis, § 2 du Code judiciaire.

Het is precies dat de burgerlijke rechtsvordering voorzien in artikel 138bis, § 2 van het Gerechtelijk Wetboek, in die zin dat ze tot doel heeft de vaststelling door de Rechterlijke Macht van een strafbaar feit, de toepassing vereist van de principes ingeschreven in artikel 6 van het C.E.D.H., waarvan de volgende regels deel uitmaken

¹⁵ niet. Cass., 23 dec. 2002, *J.T.T.*, 2003, 271 ; Cass., 28 apr. 2003, *J.T.T.*, 2003, 261 ; Cass., 8 dec. 2003, *J.T.T.*, 2004, 122 ; Cass., 23.3.2009, S.08.0136.F ; Cass., 4.1.2010, S.09.005.N, www.juportal.be ; Cass., 23.5.2011, *J.T.T.*, 2011, 392.

¹⁶ Telle que modifiée par la loi du 25.8.2012 modifiant le Titre XIII de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006, en ce qui concerne la nature des relations de travail.

selon lesquelles l'administration de la preuve repose sur le ministère public et le doute bénéficie à la person accusée d'une infraction.

In het kader van zijn civiele vordering is de controleur van de reis sindsdien belast met de bewijslast van de overtreding en zijn de regels inzake de bewijslast in strafzaken van toepassing.

46. Het algemene rechtsbeginsel inzake het vermoeden van onschuld, dat is neergelegd in artikel 6 van het C.E.D.H., vloeit rechtstreeks voort uit het algemene rechtsbeginsel inzake de eerbiediging van de rechten van de verdediging, waarvan het een van de wezenlijke aspecten is. Het maakt deel uit van de meer algemene garantie van het recht op een eerlijk proces.

Het Hof van Cassatie heeft reeds de gelegenheid gehad de toepassing van dit beginsel in burgerlijke zaken te bevestigen wanneer de bij de burgerlijke rechtbank ingestelde vordering gebaseerd is op een strafbaar feit¹⁷.

En application de ce principe, la culpabilité de l'auteur est légalement établie lorsque la partie qui a introduit une action fondée sur une infraction établit devant le juge civil que les éléments constitutifs de celle-ci sont réunis et, si l'auteur invoque une cause de justification non dépourvue de tout élément de nature à lui donner crédit, que cette cause n'existe pas.

47. De onjuiste kwalificatie van een arbeidsverhouding vormt echter geen strafbaar feit. Het is de herkwalificatie die tot gevolg heeft dat bepaalde verplichtingen van sociaal recht van toepassing worden (voorzien door de normen van sociaal recht van burgerlijke aard), waarvan de niet-naleving kan worden erkend als een strafbaar feit (door middel van specifieke strafrechtelijke bepalingen in het Sociaal Strafwetboek). Het is dan in deze tweede fase (de mogelijke gevolgen van de herkwalificatie) dat het vermoeden van onschuld in werking treedt.

De regels van strafvordering voorzien ook uitdrukkelijk in de toepassing van de regels van het burgerlijk recht om te beslissen over het bestaan van een overeenkomst wanneer het strafbare feit dat wordt vervolgd verband houdt met de uitvoering van een overeenkomst waarvan het bestaan is geannuleerd. Dit beginsel is in feite opgenomen in artikel 16, al. 1er van de inleidende titel van het Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt :

Indien het strafbare feit betrekking heeft op de uitvoering van een overeenkomst waarvan het bestaan wordt ontkend of waarvan de uitlegging wordt betwist, volgt de rechter van tenuitvoerlegging, wanneer hij oordeelt over het bestaan van die overeenkomst of over de uitvoering ervan, de regels van het burgerlijk recht.

Het Hof van Cassatie heeft de draagwijdte van cette règle en matière sociale verduidelijkt in een arrest van 8.11.2021, dont la cour partinément pleinement l'appréciation, en précisant que :

De bepalingen in de sociale wetten die de wettelijke verplichtingen van werkgevers definiëren, zijn geen strafrechtelijke bepalingen, zodat de rechter er geen specifieke betekenis aan kan geven.

¹⁷ niet. Cass., 14 december 2001, C.98.0469.F; Cass., 30 september 2004, C.03.0527.F; Cass., 4 februari 2022, C.21.0278.F,
www.juportal.be.

bepalingen en de begrippen die ze bevestigen, maar moet ze daarentegen interpreteren door de bepalingen van het sociale recht toe te passen, evenals artikel 16, lid 1, van de voorlopige titel van de Code de procédure pénale.

*Om te bepalen of er sprake is van een schending van een sociaalrechtelijke verplichting die het bestaan van een arbeidsovereenkomst en de kwaliteit van de werknemer vereist, moet de rechtbank het bewijs van het bestaan van deze overeenkomst beoordelen volgens de regels van het sociaal recht.*¹⁸

48. Uit het voorgaande (zie *supra*, nrs. 45 tot en met 47) volgt dat de rechter het bestaan van een arbeidsovereenkomst en de kwaliteit van de tewerkstelling van de werknemers van DELIVEROO dient vast te stellen overeenkomstig de regels van het sociaal recht, te weten die met betrekking tot de kwalificatie van de arbeidsverhouding vervat in de programmawet (I) van 27 december 2006.

49. L'applicabilité de la loi-programme (I) du 27.12.2006 étant confirmée, la cour onderzoekt le dispositif que cette loi met en place.

50. La loi-programme (I) du 27.12.2006 détermine les règles de qualification de la nature des relations de travail et confirme la liberté de choix des parties dans la mesure suivante :

- les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail, pour autant que :
 - il ne soit pas contrevenu à l'ordre public, aux bonnes mœurs ou aux lois impératives ;
 - l'exercice effectif des prestations soit en conformité avec ce choix, faute de quoi priorité est donnée à la qualification qui ressort de l'exécution effective par rapport à la qualification juridique choisie (article 331 de la Loi).

Voor de Cour de cassation is gebaseerd op artikel 331 van de wet dat "*de partijen vrij hun arbeidsverhouding kunnen kiezen, maar niet dat zij vrij zijn om aan deze arbeidsverhouding een andere kwalificatie te geven dan de werkelijke aard ervan, zoals die welke zij in de uitoefening ervan te zien geeft [...]*"¹⁹.

- Lorsque l'exécution de la relation de travail laisse apparaître la réunion de suffisamment d'éléments incompatibles avec la qualification donnée par les parties à cette relation ou lorsque la qualification choisie par les parties ne correspond pas à la nature présumée de la relation de travail et que cette présomption n'est renversée, is er een herkwalificatie van de arbeidsrelatie met toepassing van het overeenkomstige socialezekerheidsregime (artikel 332 van de wet).

De wet voorziet in vier algemene criteria op basis waarvan het bestaan of de afwezigheid van een gezagsverhouding kan worden erkend. Deze criteria zijn :

¹⁸ Cass., 8 november 2021, S.21.0002.N, www.juportal.be (c'est la cour qui souligne).

¹⁹ Cass., 13 sept. 2016, *Pas.*, 2016, 1673.

- la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention, pour autant que cette dernière soit exécutée conformément aux dispositions de l'article 331 ;
- la liberté d'organisation du temps de travail ;
- la liberté d'organisation du travail ;
- de mogelijkheid om een hiërarchische controle uit te oefenen (artikel 333, § 1).^{er}

51. De artikelen 337/1 en 337/2 van de wet stellen echter een binair vermoeden vast met betrekking tot de aard van de arbeidsrelatie, waarbij meer dan de helft van een reeks van negen specifieke wettelijke criteria (opgesomd in artikel 337/2, § 1er van de wet) al dan niet wordt erkend. In het bevestigende geval wordt verondersteld dat de arbeidsverhouding in loondienst is. In het tegenovergestelde geval wordt de arbeidsrelatie verondersteld onafhankelijk te zijn.

Si l'article 337/1 de la Loi limite le champ d'application de cette présomption à certains secteurs (en accordant au Roi la faculté d'élargir ce champ d'application), en vertu du § 1er, 3° de cet article, le mécanisme de la présomption est applicable aux relations de travail qui se situent dans le cadre du transport de choses et ou personnes pour le compte de tiers (à l'exception des services d'ambulance et du transport de personnes avec un handicap).

52. L'article 337/2, § 3 de la Loi dispose néanmoins que des critères spécifiques "réglementaires" peuvent être prévus par le Roi pour un(e) ou plusieurs secteurs d'activités, catégories de professions ou professions ou activités professionnelles. Ces critères remplacent ou complètent les critères spécifiques légaux (ceux visés à l'article 337/2, § 1er).

Er zijn specifieke regelgevingscriteria vastgesteld in uitvoering van artikel 337/2, § 3 de la Loi, par l'arrêté royal du 29.10.2013²⁰, concernant "*la nature des relations de travail qui se situent dans le cadre de l'exécution des activités qui ressortent du champ d'application de la sous-commission paritaire pour le transport routier et la logistique pour compte de tiers*".

L'article 1er, § 1 de l'arrêté royal du 29.10.2013 renvoie aux activités énumérées à l'article 4 de l'arrêté royal du 22.1.2010 instituant des sous-commissions paritaires du transport et de la logistique et fixant leur dénomination et leur compétence, lequel vise notamment *le transport routier et tout autre transport terrestre de choses pour compte de tiers, quel que soit le mode de traction des moyens de transport utilisés* (article 4, § 1er, 1° de l'A.R. 22.1.2010).

²⁰ Koninklijk besluit van 29.10.2013 ter uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de wet van 27 december 2006 betreffende de aard van de arbeidsverhoudingen die zich voordoen in het kader van de uitvoering van de activiteiten die deel uitmaken van het toepassingsgebied van de paritaire commissie voor het goederenvervoer en de logistiek voor rekening van derden

Cette disposition vise tout autre transport terrestre de choses pour compte de tiers, sans exclure le transport à vélo (ou à scooter).

53. DELIVEROO contests exercer une activité de transport pour compte de tiers. Het ondersteunt in wezen de uitoefening van een bemiddelingsactiviteit die bestaat uit *"het in relatie brengen van -via een numeriek platform- van voedselaanbiedingen en eventueel bezorging met parallelle verzoeken van consumenten"*²¹.

54. Deze betwisting is niet gegrond.

DELIVEROO maakt gebruik van een platform waarmee consumenten een maaltijd (of gangen) bij partnerbedrijven kunnen bestellen en laten bezorgen. DELIVEROO bereidt de bestelde maaltijden (of gangen) niet en is niet de eigenaar. Het organiseert de levering van de partnerzaak aan de consument, per koerier.

Meer bepaald is het de dienst van levering van maaltijden of gangen die het beroep van de consument op het platform rechtvaardigt, terwijl het via deze leveringsdienst is dat DELIVEROO de partner-etablisementen aankoopt. Dit blijkt met name uit de algemene voorwaarden van DELIVEROO die van toepassing zijn op consumenten en partnerrestaurants, de presentatie die zij van zichzelf maakt op haar site, de samenstelling van haar personeelsbestand (ongeveer 2000 coursiers voor een administratieve staf van ongeveer 50 personen in april 2018) en zelfs haar naam²².

DELIVEROO biedt dus een bemiddelingsdienst aan die de aanvragen van consumenten in verband brengt met het aanbod van partnerinstellingen en zo "ter plaatse" een aanbod van vervoersdiensten creëert dat zij toegankelijk maakt via de applicatie. DELIVEROO organiseert de werking van deze transportdienst ten voordele van de consumenten die van deze dienst gebruik wensen te maken om maaltijden of gangen te bestellen. DELIVEROO bepaalt de essentiële modaliteiten van de transportdienst, in het bijzonder de prijs.

Met andere woorden, DELIVEROO is niet van plan om via het platform een bemiddelingsdienst aan te bieden, maar biedt een globale dienst aan, waarvan de transportdienst het belangrijkste, centrale en cruciale element is, onmisbaar in haar model. Bij deze analyse trekt het Hof lering uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie²³.

²¹ dernières conclusions de DELIVEROO, p. 131.

²² v. stukken nrs. I.3.1, I.3.2 (spéc. artikel 2.1), I.1.1. et I.1.3. du dossier des coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

²³ C.J.U.E., 20.12.2017, *Asociación Profesional Elite Taxi c/Uber Systems Spain SL*, C-434/15 et conclusions de l'Avocat général M. Maciej Szpunar présentées le 11.5.2017, www.curia.europa.eu.

DELIVEROO heeft in het kader van de in 2018 gevoerde gesprekken met le S.P.F. Emploi, Direction Générale Relations collectives de travail, concernant la détermination de la commission paritaire compétente pour son personnel employé, expressément identifié son activité principale comme étant une activité de transport²⁴ la rattachant à la commission paritaire n° 226²⁵. Zij heeft het in die zin uitgebrachte advies van 5 februari 2018 niet betwist, niet meer dan haar daadwerkelijke deelname aan deze paritaire commissie²⁶.

In voorkomend geval bevestigt deze voorloper de bovenstaande analyse en leidt hij tot de eliminatie van andere elementen van het geschil (boekhoudkundige of financiële elementen, buitenlandse situaties waarvan de vergelijkbaarheid niet is vastgesteld, met name omdat zij betrekking hebben op andere activiteiten dan die van DELIVEROO en de uitoefening van nevenactiviteiten), die eveneens niet relevant zijn.

55. Uit het ingediende dossier, met inbegrip van de hieronder uiteengezette elementen, blijkt dus duidelijk dat DELIVEROO een activiteit uitoefent die moet worden beschouwd als een vervoersactiviteit en in het bijzonder als een vervoersactiviteit voor rekening van derden in de zin van artikel 4 van het Koninklijk Besluit van 22 oktober 2013.1.2010 auquel renvoie l'article 1er, § 1 de l'arrêté royal du 29.10.2013.

56. De rechtbank erkent dat, ook al geeft zij de voorkeur aan een meer letterlijke benadering van het criterium van de sectorale verwantschap (zoals de koeriers doen), moet worden vastgesteld dat de nieuwe zakelijke relatie tussen DELIVEROO en de koerier binnen het toepassingsgebied valt van de uitvoering van het vervoer van goederen voor rekening van derden (krachtens artikel 4 van het Koninklijk Besluit van 22 januari 2010).1.2010) dans la mesure où le coursier s'engage à l'égard de DELIVEROO à fournir un service de transport, en l'occurrence la livraison de commandes faites via la plateforme, de l'établissement partenaire au consommateur.

57. L'arrêté royal du 29.10.1013 règle dès l'examen de la solution à apporter au litige.

58. DELIVEROO klaagt een dubbele ongrondwettigheid aan van artikel 337/2 van de Wet (in uitvoering waarvan het Koninklijk Besluit van 29 oktober 2013 werd aangenomen) met betrekking tot de artikelen 10 en 11 van de Grondwet om de toepassing van het Koninklijk Besluit van 29 oktober 2013 op het geschil te annuleren en vordert daartoe de schorsing van het Grondwettelijk Hof.

L'article 337/2 créerait une différence de traitement

²⁴ DELIVEROO heeft in dit kader aangegeven dat het "een activiteit uitoefent op het gebied van transport en/of logistiek voor de klanten [...] Deliveroo Belgique n'intervenant qu'à titre de prestataire de services intermédiaire, livrant un plat d'un point A à un point B grâce à l'appui logistique (système de géolocalisation) de la plateforme. [...] l'activité qui justifie l'existence de Deliveroo Belgique est indiscutablement la coordination de commandes de repas et la livraison desdits repas à bon port " - v. pièce n° I.4.2. du dossier des coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

²⁵ Commission paritaire n° 226 pour les employés du commerce international, du transport et de la logistique.

²⁶ v. stuk nr. I.4.1 van het dossier van de coursiers (groupe de Monsieur A & csrts) en stuk nr. 13 van het dossier van de AUDITEUR DU TRAVAIL.

- tussen, enerzijds, werkgevers en werknemers in het wegvervoer voor rekening van derden en, anderzijds, de andere categorieën van werkgevers en werknemers bedoeld in artikel 337/1 van de wet, door de regering toe te staan specifieke criteria voor te schrijven, de eerste de tussenkomst van een democratisch verkozen vergadering en de daarmee verbonden grondwettelijke waarborgen zou ontnemen, terwijl de tweede deze waarborgen zou ontnemen.
- tussen enerzijds de sectoren, beroepen of categorieën van beroepen bedoeld in artikel 337/2 van de wet waarvoor de door de Koning vast te stellen specifieke criteria elementen moeten bevatten die verband houden met sociaaleconomische afhankelijkheid of juridische ondergeschiktheid en, anderzijds de sectoren, beroepen of beroepencategorieën bedoeld in artikel 334, § 1er van de wet, waarvoor de door de Koning vast te stellen specifieke criteria enkel mogen bestaan uit elementen die verband houden met het al dan niet aanwezig zijn van een gezagsverhouding.

59. The double inconstitutionnalité invoquée procède cependant d'une lecture erronée de la disposition en cause, puisque la différence de traitement alléguée est inexistante :

- Gelet op de bevoegdheden die artikel 337/2, § 3 van de wet aan de Koning toekent, is het, ongeacht welke werkgever bedoeld in artikel 337/1, op grond van artikel 337/2, § 3 van de wet bevoegd om de specifieke criteria van het koninklijk besluit²⁷ toe te passen.
- Op grond van de artikelen 337/2 en 334 van de wet kan elke Koning bepaalde sociaaleconomische en/of juridische criteria voorleggen (artikel 334, lid 3, specificeert de elementen van de sociaaleconomische en juridische orde die in de lijst van criteria kunnen worden opgenomen), § 3 specificeert de elementen van sociaaleconomische en rechtsorde die de lijst van criteria kan bevatten), dienen deze twee soorten criteria om het bestaan of de afwezigheid van een gezagsverhouding vast te stellen.

Daaruit volgt dat, rekening houdend met de regels die de bevoegdheid van het Grondwettelijk Hof regelen, inzonderheid die welke vervat zijn in artikel 26, § 2, al. 3 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 betreffende het Grondwettelijk Hof²⁸, er geen plaats is voor het stellen van de twee prejudiciële vragen die door DELIVEROO worden gesuggereerd.

²⁷ Bovendien erkent het Hof dat, zoals gesteld, l'argumentaire fondant le motif d'inconstitutionnalité ici allégué ne semble pas avoir pas trait à la critique de l'absence de limitation mise à la délégation de pouvoirs accordée au Roi (qui peut déterminer les secteurs auxquels il souhaite étendre la présomption édictée par la Loi) élevée dans le cadre des travaux préparatoires (v. avis du Conseil d'Etat, *Doc. Parl*, 2011-2012, n° 53-2319/001, 22) en dat de wetgever er geen rekening mee heeft gehouden dat de procedure van voorafgaande machtiging (artikel 335 van de wet) het mogelijk maakte om de aan de Koning toegekende bevoegdheden voldoende te beperken.

²⁸ En vertu de l'article 26, § 2, al. 3 de la loi du 6.1.1989, *La juridiction, dont la décision est susceptible, selon le cas, d'appel, d'opposition, de pourvoi en cassation ou de recours en annulation au Conseil d'Etat, n'y est pas tenue non plus si la loi, le décret ou la règle visée à l'article 134 de la Constitution ne viole manifestement pas*

60. Les critères spécifiques réglementaires à prendre en considération en la cause pour l'application de la présomption sont énumérés à l'article 2 de l'arrêté royal du 29.10.2013. Dit artikel preciseert uitdrukkelijk, overeenkomstig de wettelijke rechtvaardiging vervat in artikel 337/2, § 3 van de Wet, dat deze criteria de criteria vervat in artikel 337/2, § 1er van de Wet vervangen.

61. In tegenstelling tot wat DELIVEROO beweert, is het niet mogelijk om bepaalde criteria van het Koninklijk Besluit van 29 oktober 2013 te verklaren omdat ze niet aangepast waren aan de betrokken relatie, rekening houdend met het "*ontwrichtende*" operationele model van DELIVEROO (in zijn eigen woorden)²⁹.

In het algemeen lijkt dit argument van DELIVEROO een dergelijke ongelijkheid niet te kunnen rechtvaardigen en als onderdeel van de gewenste carte blanche is het nog minder een selectieve carte blanche van de reguleringscriteria.

In het bijzonder moet worden opgemerkt dat de persoon die het werk uitvoert niet beschikt over het getuigschrift (of attest) van vakbekwaamheid waarin de regelgeving voorziet (element bedoeld in de criteria a), b), e) en g)), même si il fallait considérer que cet élément ne peut être pris en considération parce qu'il relève des contraintes inhérentes à l'exercice d'une profession qui sont imposées par ou en vertu d'une loi au sens de l'article 333, § 2 de la Loi, ce qui est discutable, la neutralisation de cet élément ne conduirait pas à écarter les critères qui n'y font référence qu'à titre exemplatif. Bijgevolg heeft deze discussie in dit geval geen theoretische relevantie, aangezien het resultaat van de analyse van de genoemde criteria erop lijkt te wijzen dat het element al dan niet kan worden geneutraliseerd, zoals blijkt uit (*infra*, punt 66).

62. De partijen hebben ook verschillende interpretaties van de term "vennootschap" volgens verschillende van de criteria van het Koninklijk Besluit van 29 oktober 2013.

Het Hof past de term "onderneming" toe om DELIVEROO aan te duiden, rekening houdend met de volgende overwegingen:

- De wet geeft geen definitie van dit begrip. Het koninklijk besluit van 29 oktober 2013 definieert het in artikel 1er, § 2, als *de vennootschap die het werk uitvoert of de vennootschap die het werk uitvoert en waarin de persoon die het werk uitvoert aandelen heeft, met de precisering dat deze definitie niet van toepassing is op het criterium van artikel 2, g).*

une règle ou un article de la Constitution visés au § 1 ou lorsque la juridiction estime que la réponse à la question préjudicielle n'est pas indispensable pour rendre sa décision.

²⁹ v. dernières conclusions de DELIVEROO, p. 151.

- Het is duidelijk dat deze definitie, hoewel ze de te definiëren term bevat, vol moeilijkheden zit.
- Het Hof is van oordeel dat, om een nuttig effect te geven aan de bewoordingen van de verordening, teneinde het hoofd te bieden aan de criteria van een vaste arbeidsverhouding tussen twee aannemers, in werkelijkheid het begrip onderneming wordt gecreëerd, ondanks een nogal onhandige redactie van de tekst, van de onderneming van de "eigenaar van het werk" ten behoeve waarvan de werknemer zijn werkzaamheden verricht, in casu de platformonderneming DELIVEROO.
- Deze interpretatie is enerzijds gebaseerd op de tekst van artikel 2 van het koninklijk besluit van 29 oktober 2013.2013, waarin, soms in dezelfde zin, een onderscheid wordt gemaakt tussen de onderneming en de uitvoerder van het werk, en anderzijds door de tweede zin van de definitie, die preciseert dat de definitie van onderneming niet van toepassing is op criterium (g) (d.w.z. het feit dat het als een onderneming verschijnt in de ogen van derden) en dat het dus noodzakelijkerwijs moet verwijzen naar de onderneming van de persoon die de dienst uitvoert, d.w.z. de koerier.
- Deze interpretatie wordt ook gehanteerd door de doctrine autorisée majoritaire³⁰ en door de Commission administrative de règlement de la relation de travail³¹.

2.2. Toepassing

2.2.1. Voorafgaande opmerkingen

63. Het lijkt nuttig er in dit stadium op te wijzen dat de beoordeling van de werkelijke aard van de nieuwe werkrelatie tussen DELIVEROO en de coursiers *concreet* moet gebeuren, rekening houdend met de context waarin de diensten worden verricht en met de aard van de activiteit.

³⁰ niet. L. VAN DEN MEERSCHE, " De Arbeidswet herzien : een nieuw wapen in de strijd tegen de schijnzelfstandigheid ? ", *J.T.T.*, 2012, 415 ; K. NEVENS et F. SCHAPIRA, " Analyse critique de la présomption concernant la nature de la relation de travail [...] ", *R.D.S.*, 2016, n° 1, 109 ; C. VAN OLMEN et K. DEVLOO, " De 'Uberisatie' van het Belgisch arbeidsrecht, in *Le droit des affaires en évolution : l'économie du futur - le futur de l'économie*, acte de la 27ème journée du juriste d'entreprise, Bruxelles, Larcier, 2016, 133-135 ; C. VAN OLMEN et N. SIMON, " Le lien de subordination à l'épreuve de l'ubérisation de l'économie, *C.D.S.*, 2016/07, 278 (spéc. le tableau) ; J. CLESSE, Q. CORDIER et F. KEFER, " Le statut social des travailleurs de plateformes numériques ", *Enjeux et défis juridiques de l'économie de plateforme*, Anthemis, coll. CUP, 2019, 171.

³¹ not. décisions n° 116 du 23.2.2018, n° 113 du 9.3.2018 et n° 187 du 26.10.2020, www.commissionrelationstravail.belgium.be - v. pièces n° E.1 et E.7 du dossier de l'AUDITEUR DU TRAVAIL.

64. DELIVEROO maakt gebruik van een platform dat werkt via een door DELIVEROO ontwikkeld en gebruikt algoritme. De analyse van de werkrelatie tussen DELIVEROO en de cursisten moet daarom noodzakelijkerwijs een onderzoek omvatten naar de rol en impact van het gebruik van het platform en het gebruik van een algoritme, dat wordt gepresenteerd als een essentieel aspect van de werkrelatie.

65. De partijen verwezen ook naar een groot aantal buitenlandse jurisprudentiebesluiten om hun respectieve stellingen te bevestigen. Deze uitspraken geven zeker informatie over de beoordeling die kan worden gemaakt van verschillende situaties van werk op het platform. Het in aanmerking nemen van de leerstellingen die kunnen worden gebruikt, moet echter met omzichtigheid gebeuren, niet alleen vanwege nationale verschillen, in het bijzonder met betrekking tot het begrip ondergeschiktheid en het belang - of liever het primaat - dat al dan niet wordt toegekend aan bepaalde criteria voor de kwalificatie van de arbeidsrelatie, maar ook vanwege de diversiteit, of zelfs veranderlijkheid, van het model van arbeidsorganisatie van het ene sociale platform naar het andere en/of van het ene land naar het andere, of zelfs binnen dezelfde maatschappij.

2.2.2. Toepassing van het prijsberekeningsmechanisme

66. Wat de toepassing van het vermoeden van overeenstemming en de specifieke regelgevingscriteria betreft, heeft het onderzoek van het volledige ingediende dossier tot de volgende conclusies geleid:

Remarque : les critères a) à h) prévus à l'article 2 de l'arrêté royal du 29.10.2013 sont examinés ci-dessous chaque fois en regard de la lettre correspondante.

- a) le coursier ne prend aucun risque financier ou économique au sein de DELIVEROO :
 - il ne réalise aucun investissement personnel et substantielle dans DELIVEROO avec du capital propre ou par sa participation personnelle et substantielle dans les gains et les pertes de DELIVEROO ;
 - il n'est pas titulaire d'un certificat (ou attestation) de capacité professionnelle visé dans le Règlement (CE) n° 1071/2009.
- b) le coursier ne dispose pas de responsabilité ni de pouvoir de décision concernant les moyens financiers de DELIVEROO et il n'est pas titulaire d'un certificat (ou attestation) de capacité professionnelle visé dans le Règlement (CE) n° 1071/2009.
- c) le coursier n'a pas de pouvoir de décision concernant la politique d'achat de DELIVEROO :
 - Indien nodig is gespecificeerd dat het acquisitiebeleid in het bijzonder gecoördineerde investeringen omvat om de activiteit te promoten en te ontwikkelen, zoals investeringen in marketing en publiciteit.

- d) le coursier n'a pas de pouvoir de décision concernant les prestations à prendre en compte pour l'établissement du prix des travaux :
- il ne dispose pas du moindre pouvoir de fixation ou de négociation concernant le prix à payer par le consommateur, lequel est fixé par DELIVEROO via l'application (selon des critères ni sont ni connus ni précisés et dont le caractère objectif, au sens de réglementaire, n'est nullement démontré), pas plus que concernant la commission imposée aux établissements partenaires ou la rémunération de sa propre prestation, DELIVEROO s'engageant uniquement à confirmer au coursier le montant du " *Delivery Fee* " à l'avance et par écrit (ou simplement à le communiquer dans l'application) et se chargeant de préparer la facture relative aux prestations du coursier (v. artikel 4.2 van de conventie I-P2P);
- e) le coursier n'a pas d'obligation de résultat à l'égard de DELIVEROO concernant le travail convenu :
- Rekening houdend met de variabele tijdstippen en het variabele aantal leveringen dat hem kan worden aangeboden wanneer hij is aangesloten op de applicatie, kan hij niet worden beschouwd als verplicht om te zorgen voor een vast aantal leveringen per week. Wat op hem rust, is beschikbaar te zijn om de leveringen (die hem door de applicatie worden toegewezen) uit te voeren en deze leveringen zo snel mogelijk uit te voeren (zonder anderszins zijn aansprakelijkheid te verbinden in geval van mislukking van de levering), d.w.z. een middelenverbintenis;
 - il n'est pas titulaire d'un certificat (ou attestation) de capacité professionnelle visé dans le Règlement (CE) n° 1071/2009.
- f) le coursier n'a pas la possibilité d'engager du personnel pour l'exécution du travail convenu :
- cette possibilité n'existe pas pour le coursier qui préste dans le cadre du régime de l'économie collaborative³² tandis qu'elle est limitée au droit de faire appel à un remplaçant pour le coursier sous statut indépendant (article 8 de la convention I) (v. *infra*, n° 77, dernier tiret).

³² v. stuk nr. I.3.5 van het dossier van de coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

g) le coursier n'apparaît pas comme une entreprise vis-à-vis d'autres personnes :

- Er is geen duidelijke identiteit van het platform, noch voor de partneronderneming, noch voor de consument, die niet kan kiezen op welke mailing hij een beroep doet, wat bevestigt dat de marketing wordt uitgevoerd ten voordele van het platform en niet ten voordele van de individuele mailer;
- het verschijnt nooit als een "DELIVEROO koerier" in de ogen van de consument (ongeacht de verpakking die hij gebruikt, maar des te meer wanneer hij het logo van het platform gebruikt op zijn isothermische tas en op sommige van zijn kledingaccessoires), niet als een bedrijf zelf, *a fortiori* nu de hele duur van de dienst via het platform wordt geregeld (de consument reserveert zijn bestelling via het platform zonder enig rechtstreeks contact met de koerier, kiest zijn koerier niet, betaalt zijn bestelling via het platform en niet aan de koerier).
- il n'est pas titulaire d'un certificat (ou attestation) de capacité professionnelle visé dans le Règlement (CE) n° 1071/2009.

h) le coursier ne travaille pas " dans les locaux " de DELIVEROO, mais utilise un vélo (soit un véhicule non motorisé) (ou un scooter à partir de mars 2019), qui n'appartient pas à DELIVEROO.

67. Uit de analyse die volgt, blijkt dat aan meer dan de meerderheid van de acht specifieke regelgevingscriteria wordt voldaan, zes in duidelijke vorm (criteria a) tot en met e) en g)) en een zevende indien letterlijk geïnterpreteerd (criterium f)). De arbeidsrelatie wordt daarom verondersteld, tenzij er bewijs is van het tegendeel, te worden uitgevoerd onder de voorwaarden van een arbeidsovereenkomst.

2.2.3. Renversement de la présomption

68. De salarisverhoging kan worden teruggedraaid.

Met betrekking tot de wijze waarop de présomption kan worden teruggedraaid, oordeelt de rechter dat, hoewel de tekst van de artikelen 337/2, § 1er (présomption de travail salarié) en 337/2, § 2 (présomption de travail

indépendant) ne soit pas rédigé de manière strictement identique³³, ce constat ne permet pas de conclure que les critères généraux ne pourraient pas servir de base à un renversement de cette présomption.

Deze lezing van de wetstekst wordt bevestigd door

- de ontmaskering van de motieven van de wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van de wet, die geen onderscheid maakt tussen de twee vermoedens wat betreft de manier waarop ze kunnen worden omgekeerd, en het tegenovergestelde stelt: "*Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat dit vermoeden betwistbaar is. Dit impliceert dat, indien op basis van deze bepaling een bepaalde arbeidsverhouding wordt vermoed, het bewijs van het tegendeel kan worden geleverd door alle middelen van recht die mogelijk zijn op basis van de algemene criteria die zijn vastgelegd in het gespecificeerde juridische programma.*"³⁴.
- la doctrine autorisée en la matière qui s'accorde à considérer que chacune des deux présomptions peut être renversée par toute voie de droit, notamment sur la base des critères généraux fixés par la loi³⁵.

69. Het is dus aan DELIVEROO, die stelt dat zij bij gebrek aan gezag het besluit zal terugdraaien, wat zij kan doen door de algemene criteria toe te passen.

70. Ten aanzien van dit bewijs van het tegendeel leidt het onderzoek van het gehele ingediende dossier tot de hieronder uiteengezette bevindingen.

(i) Vrijwilligheid van de partijen zoals vastgelegd in hun overeenkomst

71. De samenwerking tussen DELIVEROO en haar koeriers is georganiseerd volgens een van de drie door de onderneming opgelegde kaders, elk geformaliseerd in een verdragstype, waarvan artikel 4.4. of 4.5. bepaalt dat het tot doel heeft de diensten op *onafhankelijke wijze* uit te voeren, *zonder enige band van ondergeschiktheid*.

³³ Artikel 337/2, § 2 bepaalt dat dit vermoeden kan worden weerlegd met elk rechtsmiddel, en met name op basis van de algemene criteria die in de wet zijn vastgelegd, wanneer artikel 337/2, § 1er niet voorziet in enig ander vermoeden van het tegendeel.

³⁴ Exposé des motifs, *Doc. Parl.*, ch., 2011-2012, n° 53-2319/001, 10.

³⁵ niet. H. BUYSENS en L. DE MEYER, *Schijnzelfstandigheid : terug naar af ?*, Anvers, Intersentia, 2013, 54 ; K. NEVENS en F. SCHAPIRA, *op. cit.*, 116 ; L. VAN DEN MEERSCHÉ, *op. cit.*, 411 ; J. DEUMER, " La présomption binaire de contrat de travail et de contrat d'indépendant dans les secteurs dits 'à risques' ", in *Ondergeschiktheid en parasubordinatie*, Anthemis, 2017, 172-173.

Om voor DELIVEROO te kunnen werken, moet de coursier toegang hebben tot de applicatie en moet hij, om toegang te hebben tot de applicatie, instemmen met een van de conventietypen die DELIVEROO uitgeeft. De instemming met de overeenkomst gebeurt over het algemeen online (via het DocuSign-platform³⁶). Le coursier ainsi aucun pouvoir de négociation de celle-ci.

72. Uit de rest van het gepresenteerde dossier blijkt niet dat elk dossier duidelijk en systematisch is geïnformeerd (door DELIVEROO) over de kenmerken die specifiek zijn voor elke status, althans niet in die mate dat het een keuze kan maken met volledige kennis van de oorzaak.

73. In ieder geval is de wil van de partijen die tot uitdrukking komt in hun overeenkomst niet geldig als kwalificatiecriterium, tenzij deze in overeenstemming is met de effectieve uitvoering van de arbeidsovereenkomst, die hieronder wordt geanalyseerd.

(ii) Vrijheid van organisatie van de werktijd

74. DELIVEROO beroept zich op de vrijheid van organisatie van de werktijd waarover de koerier beschikt tot op het moment dat hij niet verplicht is om op een vast tijdstip op de applicatie aan te sluiten of, als hij is aangesloten, een levering in ontvangst te nemen. Hij kan kiezen wanneer en hoe hij werkt. Deze vrijheid zou onverenigbaar zijn met elke vorm van loondienst.

75. La thèse de DELIVEROO ne peut être suivie.

Het is gebaseerd op een slecht begrip van het criterium in oorzaak.

Het Hof van Cassatie³⁷ heeft namelijk gepreciseerd dat het criterium van de organisatie van de arbeidstijd te maken heeft *met het al dan niet onafhankelijk zijn van de tewerkstelling van de tijd tijdens de werkperiode waarin het werk moet worden uitgevoerd of de persoon die het werk uitvoert beschikbaar moet zijn overeenkomstig de tussen de partijen gesloten overeenkomst.*

Het feit dat de persoon die het werk uitvoert de vrijheid heeft om een werkaanbod van zijn werkgever te aanvaarden of te weigeren en dat hij dit in het onderhavige geval kan weigeren, belet de werkgever dus niet om over zijn hoofdzaak te beschikken zodra hij de baan heeft aanvaard en deze in overeenstemming met de bepalingen van de overeenkomst heeft aangenomen.

Het simpele feit dat hij alle vrijheid heeft om het werkaanbod te accepteren of af te wijzen, impliceert niet dat de persoon die het werk uitvoert even vrij is om zijn werktijd te organiseren zodra de opdracht is geaccepteerd.

Het is met name gebaseerd op deze vaste rechtspraak, volgens welke het Hof heeft geoordeeld dat de vrijheid van de werknemer om de voorgestelde beloning te weigeren, het bestaan van een arbeidsovereenkomst niet uitsluit. De vrijheid om aan te sluiten is dus op zich niet onverenigbaar met het salariat présumé.

³⁶ v. stuk nr. I.3.5. van het dossier van de coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

³⁷ Cass. 18.10.2010, S. 10.0023.N, Pas., 2010, 2662, n° 610. Cet arrêt est dans la ligne des décisions antérieures de la cour, not. Cass., 3 april 1995, *J.L.M.B.*, 1995, 482 en Cass., 12 maart 1979, *Pas.*, 1979, I, 819.

De DELIVEROO-these, geanalyseerd in lijn met de vorige, wordt gedefinieerd door een onderzoek naar de concrete modaliteiten van samenwerking. Het is duidelijk dat de koerier zijn werktijd in werkelijkheid niet zo vrij kan organiseren als een onafhankelijke aannemer dat zou kunnen. De volgende elementen zijn in dit opzicht bijzonder relevant:

- Eenmaal verbonden met de applicatie, is het de applicatie die, via het algoritme, de leveringen toewijst aan de koerier.

De koerier heeft daarom geen controle over de bepaling van het moment waarop het werk aan hem wordt aangeboden tijdens de verbindingsperiode. Hij heeft geen enkele mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het toewijzingsproces van de levering. Als hij een levering wil ontvangen, heeft hij geen andere keuze dan ter beschikking van het platform te blijven in afwachting van de leveringen die hem worden aangeboden, maar zonder de garantie dat hij ze zal ontvangen.

De koerier wordt ook beperkt in zijn vrijheid om zijn eigen leveringen te kiezen afhankelijk van zijn beschikbaarheid, omdat hij ze alleen ontvangt met tussenkomst van het platform, zonder enig zicht op het aanbod van leveringen terwijl hij verbonden is.

Door dit toewijzingsproces heeft de koerier niet de mogelijkheid om het volume van zijn leveringen te verhogen. Zijn enige levier is het aantal uitgevoerde leveringen, d.w.z. zijn beschikbaarheid voor DELIVEROO. Zijn ondernemersvaardigheden hebben geen enkele invloed.

- Eenmaal verbonden met de applicatie, wordt de koerier die een levering aangeboden krijgt niet op de hoogte gebracht van het leveringsadres (hij wordt op de hoogte gebracht van de partnervestiging en de leveringskosten, terwijl het leveringsadres van de klant pas wordt meegedeeld door de applicatie na bevestiging van het ophalen van de bestelling door de partnervestiging).

De koerier is dus verplicht om de levering die hem wordt voorgesteld te aanvaarden zonder dat hij, met volledige kennis van de oorzaak, kan herkennen of deze levering, en fonction de la destination finale c'est-à-dire de l'adresse du client et thc de l'importance du déplacement et de la durée pour parvenir, compatible avec sa disponibilité (et sans pouvoir non plus évaluer la rentabilité de cette livraison - v. *infra*, n° 77, 2ème tyret).

- Eenmaal aangesloten, wordt de koerier die een levering aangeboden krijgt en deze weigert, uitgenodigd om de reden van zijn weigering te specificeren aan de hand van de beperkte redenen die in de applicatie worden gegeven. De vordering moet dus worden gerechtvaardigd tegenover DELIVEROO.
- Tot 30 april 2020 (en dus tijdens de procesperiode) heeft de koerier formeel de mogelijkheid om zijn werkruimten vooraf te reserveren via de applicatie (tool bekend als *Self-Service Booking* of kortweg *S.S.B.* - zie artikel 2.4. van het I-P2P Verdrag).

Concreet en samengevat wordt de coursier elke week (op lunchtijd) "uitgenodigd" om zijn werkuren voor de volgende week te reserveren, afhankelijk van de beschikbaarheid die DELIVEROO weergeeft en aanvaardt via de applicatie, ses possibilités de réservation étant directement conditionnées par ses statistiques individuelles (issues de ses données de connexion au cours d'une période précédente déterminée) établies sur la base de trois critères ("taux de présence"/"annulations tardives"/"participation aux pics") dont la pondération n'est n'pas précisée³⁸.

Dit systeem bepaalt dus, op basis van de individuele statistieken van de courser, de omvang van de roosters waarop hij kan aansluiten. Het legt dus beperkingen op aan de vrijheid van de tracer om zijn werktijden te kiezen en te plannen, vanwege de methoden voor het reserveren van werktijden en de gevolgen die verbonden zijn aan het niet beschikbaar zijn tijdens de gereserveerde en geaccepteerde uren.

DELIVEROO geeft geen blijk van enig element van zekerheid op grond waarvan deze stelling in twijfel zou kunnen worden getrokken (hoewel het zeker aan DELIVEROO is om deze veronderstelling terug te draaien). In het bijzonder onderbouwt zij niet, en zeker niet op basis van de gemiddelde gegevens van 2018³⁹ (exclusief de ventilatie van de betrokken campings), haar veronderstellingen volgens welke (i) rekening houdend met het feit dat de reserveringspercentages constant onder de 100% lagen, un coursier n'ayant pas réservé à l'avance ses plages de travail pouvait se connecter librement à l'application pour effectuer un travail sans réservation préalable et (ii) le coursier n'était pas sanctionné d'une manière ou d'une autre sur la base de ses statistiques.

(iii) Vrijheid van arbeidsorganisatie

76. DELIVEROO beroept zich op de vrijheid van organisatie van het werk die de koerier geniet vanaf het moment dat hij geen precieze instructies ontvangt over hoe een levering moet worden uitgevoerd, met uitzondering van incidentele technische instructies die verband houden met de commerciële of operationele behoeften van de bedrijfstak. Het benadrukt de vrijheid die aan de koerier wordt gelaten met betrekking tot de keuze van de te volgen route en het gebruikte materiaal en zijn recht om vervangingen aan te brengen om het overeengekomen werk uit te voeren.

77. La thèse de DELIVEROO ne peut être suivie.

³⁸ v. de stukken nr. I.3.3 en I.3.4. van het dossier van de coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

³⁹ v. dernières conclusions de DELIVEROO, p. 192 et pièce n° 6 de son dossier.

Het wordt bepaald door het onderzoek van de concrete modaliteiten van de samenwerking. Het is duidelijk dat de rechter zijn werk in werkelijkheid niet vrij kan organiseren zoals een onafhankelijke contractant dat zou kunnen. De volgende elementen zijn in dit verband bijzonder relevant:

- DELIVEROO definieert het begrip levering en bepaalt de uitvoeringsmodaliteiten van deze levering door middel van de instructies die in het verdrag zijn opgenomen (artikelen 2.2 en 2.6. of 3.4. van verdrag I-P2P) en/of die via de applicatie worden meegedeeld:
 - De koerier is verplicht om de levering uit te voeren volgens een door DELIVEROO gedefinieerde werkingsmodus (samengesteld in fasen⁴⁰), waarvan hij in realtime via de applicatie rekening moet houden door middel van een in de applicatie geïntegreerd validatiesysteem (kennisgevingen aan de applicatie die elke fase van de levering valideren). Deze manier van werken is perfect illustratief voor een "taakverdeling" of een "opeenvolging van taken" die enkel een massaproductie mogelijk maakt volgens een discipline die systematisch en op grote schaal wordt opgelegd aan alle opleidingen.

Voor elke etappe moet hij ook voldoen aan nauwkeurige leveringsinstructies, waaronder de methoden om toegang te krijgen tot de bestellingen en deze terug te brengen naar de partnerbedrijven (bijv. aanduiding van de ingang van het restaurant waar hij zich moet melden) et aux modalités de livraison des commandes aux clients (par exemple la procédure de livraison et son sac porté devant lui), le fait de se présenter son casque enlevé et son sac porté devant lui⁴¹ et aux modalités de livraison des commandes aux clients (par exemple, la *procédure de résolution* à suivre lorsque le client est injoignable, die in de applicatie is geïntegreerd en de verschillende te volgen fasen specificeert en in het bijzonder de tijd die nodig is om de bestelling op het adres van de klant af te leveren)⁴². Het feit dat sommige van deze instructies niet voor elke levering kunnen worden herhaald is onverschillig, het is noodzakelijk om ze na te leven.

Wat betreft de route, die eenvoudigweg wordt gesuggereerd door de aanvraag, blijft het aan DELIVEROO om de prijs van de levering te bepalen en de envelop die wordt geleverd kan worden onderschept door de operationele dienst van DELIVEROO, die door zijn aard bedoeld is om het gewicht van de "suggestie" te verminderen.

- De koerier is onderworpen aan de meegedeelde veiligheidsnormen en kan op elk moment gewijzigd worden door DELIVEROO (artikel 3.3. of 3.4. van de I-P2P Overeenkomst).

⁴⁰ Acceptance de la livraison proposée, arrivée devant le restaurant, moment où le coursier est prêt à rentrer dans le restaurant, récupération de la commande, arrivée chez le client et livraison effective. - v. stuk nr. I.3.4 van het dossier van de coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

⁴¹ v. de stukken nr. I.3.3. en I.3.4 van het dossier van de coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

⁴² v. stuk I.3.11 van het dossier van de coursiers (groupe de Monsieur A& csrts)

- De koerier wordt gehouden volgens de opgelegde uitrustingsnormen (smartphone, vest, isothermische tas, telefoonpoort) en, indien van toepassing (als de koerier de uitrusting van de ontvanger niet koopt), gecontroleerd door DELIVEROO.
- DELIVEROO bepaalt, via het algoritme, de prijs van de levering, zonder enige validatie of mogelijkheid tot onderhandeling door de koerier. Het feit dat de koerier vrij blijft om te weigeren de levering uit te voeren als hij de door DELIVEROO vastgestelde prijs onbevredigend vindt, verandert niets aan dit feit zodra hij gemachtigd is om de voorgestelde levering te aanvaarden of te weigeren zonder de rentabiliteit van de levering te kunnen beoordelen (zie *supra*, nr. 75, 2ème tiret).

Dergelijke modaliteiten van werkorganisatie verhinderen zeker dat de koerier een grotendeels gestandaardiseerde dienst levert.

- DELIVEROO gebruikt ook een systeem voor omgekeerde facturering. Het berekent het totale bedrag dat de koerier heeft betaald voor de verschillende leveringen, stelt de factuur op voor de koerier en stuurt hem het factuurbedrag. De koerier stelt zelf geen factuur op voor de diensten die hij verricht. Het feit dat een dergelijk systeem van omgekeerde facturering wettelijk verplicht of toegestaan is en/of wordt toegepast met het oog op administratieve vereenvoudiging, is irrelevant en doet geen afbreuk aan het feit dat de koerier een deel van de organisatie van zijn werk archiveert.
- Ten slotte, en alleen voor de coursier met een onafhankelijke rechtspositie, zelfs als de coursier de contractuele bevoegdheid heeft om zichzelf te vervangen voor de uitvoering van de overeenkomst, staat niet vast dat hij vrijelijk een effectief recht van vervanging voor de overeenkomst kan uitoefenen.

Eenzijds is de mogelijkheid tot vervanging onderworpen aan bepaalde beperkingen die DELIVEROO oplegt bij de keuze van de vervanger en deze beperkingen zijn zo soepel dat ze DELIVEROO toelaten om op de vervanger alle uitsluitingsgronden toe te passen die van toepassing zijn op de koerier (zie artikel 8.1.. de la convention I, en vertu duquel le remplaçant ne peut être un individu dont la convention de services a été antérieurement rompuement avec DELIVEROO pour manquement grave ou violation substantielle ou qui en agissant en tant as remplaçant a adopté un comportement qui aurait pu entraîner une telle rupture s'il avait été partie direct à une convention - v. *infra*, n° 79, 2ème tyre)⁴³.

Aan de andere kant lijkt deze clausule van het verdrag, vanwege de modaliteiten van de verbinding met de applicatie, assez théorique en/of d'application problématique. In de praktijk heeft de koerier slechts één enkele account op de applicatie waarmee hij verbinding maakt met zijn smartphone (met zijn toegangscode), kan hij zich niet verbinden met meer dan één koerier via zijn account en kan hij, eenmaal verbonden, niet meer dan één enkele levering voorstellen, aanvaarden en uitvoeren via zijn account. Aangezien

⁴³ v. égal. pièce n° I.3.5. du dossier des coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

voordat zijn vervanging impliceert dat hij verbonden is met de applicatie via zijn computer, wordt de cursist verondersteld te worden gedeponereerd ofwel via zijn smartphone, wat niet erg voorspelbaar is, ofwel via zijn toegang (zijn toegangscode) tot de applicatie, wat, bij gebrek aan duidelijke en precieze uitleg van DELIVEROO op dit punt, aanleiding lijkt te geven tot een door DELIVEROO niet erkend probleem van misleiding van de werkelijke werknemer, dat wil zeggen een situatie die ernstig in twijfel kan worden getrokken in het licht van talrijke wettelijke bepalingen die echter niet het voorwerp uitmaken van het onderhavige geschil.

(iv) Mogelijkheid om hiërarchische controle uit te oefenen

78. DELIVEROO onthoudt zich van elke mogelijkheid om een hiërarchische controle uit te oefenen over de koerier. Het zal geen instructies geven, met uitzondering van technische en operationele richtlijnen om ervoor te zorgen dat het leveringsproces correct wordt uitgevoerd, en zal geen sancties opleggen aan de koerier. Het specificeert dat het gebruik van geolokalisatie geen middel is om koeriers te controleren en/of te beheersen, maar dat het beantwoordt aan commerciële, financiële en sanitaire vereisten (levering van de bestelling in de kortst mogelijke tijd, controle door het partnerbedrijf en de consument van de voortgang van de bestelling, beperking van de maximale levertijd van de koerier, coördinatie van de verschillende interveniënten om de levering van een bevroren of verkeerd geleverde zending te voorkomen, enz.)).

79. La thèse de DELIVEROO ne peut être suivie.

Het wordt gedefinieerd door het onderzoek van de concrete modaliteiten van de samenwerking, met dien verstande dat

- DELIVEROO beschikt, via de applicatie, over een controlebevoegdheid over het werk van de cursiers.

De applicatie is namelijk uitgerust met een geolokalisatiesysteem, dat de cursist moet activeren zodra deze verbinding maakt met de applicatie (artikel 5.1. van de I-P2P-Convention), en de geolokalisatiegegevens worden door het algoritme van de applicatie gebruikt voor de door DELIVEROO gedefinieerde doeleinden.

Het gebruik van deze geolokalisatiegegevens maakt het mogelijk om de positie van de koerier te lokaliseren en te volgen en om de gevolgde route, die niet wordt betwist, te volgen, evenals om snelheidsgegevens te verzamelen en het aantal afgelegde kilometers te berekenen, evenals de statistieken die toegankelijk zijn op de⁴⁴ courser.

DELIVEROO behoudt zich ook het recht voor om de persoonsgegevens van de koerier te verwerken voor verschillende doeleinden, die verband houden met zijn kwaliteit als dienstverlener (met inbegrip van, maar niet beperkt tot, voor de evaluatie van de prestaties van de diensten, enquêtes en

⁴⁴ v. stuk nr. I.3.3 van het dossier van de cursiers (groupe de Monsieur A& csrts).

d'information des coursiers, de la tenue des dossiers et de la facturation) (artikel 11.1 of 9.2. avec un renvoi à la *rider privacy policy* de la convention I-P2P).

Als het gebruik van geolokalisatie inherent is aan de aard van de dienst die DELIVEROO aanbiedt, zowel ten opzichte van de partnerinstellingen als ten opzichte van de consumenten, en als *prioriteit* de goede werking van deze dienst heeft (met name in termen van commerciële, financiële en sanitaire aspecten), belet dit DELIVEROO niet om tegelijkertijd over een hulpdienst op afstand te beschikken, financieel en sanitair), het belet DELIVEROO niet om tegelijkertijd te beschikken over een controle op afstand en een permanente controle van de activiteit van de koerier, en stelt haar zelfs in staat om een effectieve controle uit te oefenen over de diensten van de koerier, in het bijzonder wanneer het de operationele dienst van DELIVEROO toelaat om rechtstreeks en in real time bij de koerier te informeren naar de redenen van een eventuele vertraging in de levering aan de klant en, indien nodig, dit te melden, om de koerier te onderscheppen die is afgeweken van de aanbevolen route, d'interpeller le coursier qui n'est plus traçable -ce qui est susceptible d'être sanctionné-, d'adresser un avertissement au coursier dont elle a constaté des retards de livraison⁴⁵, et de procéder, pour chaque coursier, à un mesurage du temps de travail qu'elle fait figurer sur la facture de celui-ci.

- DELIVEROO behoudt zich uitdrukkelijk het recht voor om de koerier te sanctioneren - de vraag is niet zozeer of DELIVEROO daadwerkelijk sancties zal opleggen, maar of zij daartoe de bevoegdheid heeft.

DELIVEROO behoudt zich effectief het recht voor om zich onmiddellijk te verzoenen (sans préavis) met de conventie in geval van "ernstige fout" of "substantiële schending van een verplichting die u [de coursier] niet nakomt" (artikel 10.4 of 8.3. (qui vise le "manquement à tout obligation qui vous incombe ") de la convention I-P2P).

Cet article de la convention indique une possibilité de sanction dans le chef de DELIVEROO dès lors que, d'une part, les notions de "manquement grave" ou "violation substantielle de toute obligation qui vous incombe" ne sont pas définies, en sorte que DELIVEROO peut déterminer unilatéralement ce qui relève ou non de ces notions et la manière de les apprécier et que, anderzijds de niet-naleving van de verplichting om de geolokalisatie te activeren uitdrukkelijk wordt voorgesteld als een motief voor de onmiddellijke beëindiging van het contract van de koerier, wat een onbetwistbare sanctie majeure vormt.

Ook relevant is het opstellen van individuele statistieken over verbindingsgegevens, waarvan niet is bewezen dat ze niet worden gebruikt om een vorm van sanctionering van de koeriers mogelijk te maken (zie *supra*, nr. 75, dernier tiret)).

⁴⁵ v. stukken nr. I.3.9, I.3.10 en I.13 van het dossier van de coursiers (groupe de Monsieur A & csrts).

- Meer in het algemeen hebben de samenwerkingsmodaliteiten tot gevolg dat de koerier wordt geïntegreerd in een werkomgeving die nauw wordt gecontroleerd door DELIVEROO, dankzij de eenzijdig vastgestelde overeenkomsten en via het algoritme waarmee DELIVEROO de functionaliteiten bepaalt: de koerier integreert een transportdienst (v. *supra*, nr. 54) gecreëerd en volledig georganiseerd door DELIVEROO, die alleen bestaat dankzij het platform, waardoor hij geen klantenkring op zich vormt, niet vrij zijn tarieven bepaalt, noch de voorwaarden voor de uitvoering van zijn dienst (*supra*, nr. 71 en s.), die worden gereguleerd en gecontroleerd door DELIVEROO.

(v) Conclusie

80. Gelet op het voorgaande en na erop te hebben gewezen dat aan de hand van de in de wet neergelegde algemene criteria concreet moet kunnen worden vastgesteld of er al dan niet sprake is van een gezagsverhouding, stelt DELIVEROO niet vast dat er geen sprake is van een gezagsverhouding en sluit derhalve het vermoeden van loondienst niet uit.

81. Voor zover nodig en om het argument van een mogelijk verkeerde uitlegging van artikel 6.3. van het C.E.D.H. te vermijden, preciseert het Hof dat de analyse waarop deze conclusie is gebaseerd, is gebaseerd op de feitelijke elementen die in het voorgelegde dossier zijn opgenomen en die, aangezien zij voortvloeien uit het door DELIVEROO gekozen werkorganisatiemodel voor het geheel van de dossiers (gedefinieerd in drie kaders), intrinsiek zijn aan de nieuwe werkrelatie tussen DELIVEROO en elk dossier. Naast de conventies die de drie samenwerkingskaders formaliseren, dient het Hof dus de feitelijke elementen te onderzoeken die betrekking hebben op de concrete uitvoering van de samenwerking, waarbij het Hof preciseert dat de arbeidsvoorwaarden die door het voorgelegde dossier worden geobjectiveerd, in de eerste plaats gebaseerd zijn op de subjectieve percepties, die mogelijk verschillend zijn, waartoe ze aanleiding kunnen geven.

2.2.4. *Conclusie over de aard van de arbeidsrelatie: herkwalificatie*

82. Gelet op zowel de wettelijke bepalingen als de algemene criteria, zijn de modaliteiten van de nieuwe arbeidsrelatie tussen DELIVEROO en de koeriers onverenigbaar met de kwalificatie van een zelfstandige arbeidsrelatie en leiden ze tot de conclusie dat deze relatie moet worden beschouwd als een loondienstrelatie en dus moet worden geherkwalificeerd.

2.3. Belemmering voor herkwalificatie

83. DELIVEROO beroept zich op het primaat van het Europese recht, dat zich verzet tegen de toepassing van een nationale rechtsregel door de nationale rechterlijke macht indien deze in strijd is met een Europese rechtsregel, om de annulering van de (her)kwalificatie van de werknemer te rechtvaardigen.

DELIVEROO is van mening dat het Hof verplicht is de beginselen toe te passen die het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft vastgelegd in de Ordonnance van 22 april 2020 (hierna: "Ordonnance Jodel").²⁰²⁰ (ci-après "ordonnance *Yodel* ")⁴⁶, aangezien het probleem identiek is, zou dit noodzakelijkerwijs leiden tot de conclusie dat de nieuwe arbeidsverhouding met de coursiers voldoet aan alle criteria van een zelfstandige arbeidsverhouding, zodanig dat de kwalificatie van een arbeidsverhouding in strijd zou zijn met het Europees recht, zoals geïnterpreteerd in de *Jodelverordening*.

84. La thèse de DELIVEROO ne peut être suivie.

De rechtsnorm die in de *Jodelverordening* wordt uitgelegd, is vreemd aan de hier in geding zijnde kwalificatiekwesitie. De prejudiciële vraag die door deze ordonnantie wordt opgeworpen, betreft de uitlegging van richtlijn 2003/88/EG van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van het personeelsbeleid van werknemers.²⁰⁰³ betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd en de verenigbaarheid van het Engelse recht met die richtlijn en, in die context, het begrip werknemer in de zin van de richtlijn en de vraag of de eigenaar van de onderneming ten gronde voor de renvoi rechter relevant was voor dat begrip. Deze richtlijn wordt in het concrete geval niet gemobiliseerd en hanteert een begrip van "travailleur" die een autonome positie inneemt, propre au droit de l'Union (ordonnance *Jodel*, punt 26).

De *Jodelverordening* is ook uitgesproken over een zaak waarin de feitelijke context specifiek is en duidelijk lijkt te verschillen van de onderhavige zaak (*Jodelverordening*, not. punten 37 tot en met 43).

De jurisprudentie *in de zaak-Jodel* doet geenszins afbreuk aan de bevoegdheid van de nationale rechter om het bestaan van een verhouding van ondergeschiktheid te erkennen op basis van een feitelijke analyse van de verhouding tussen partijen in het licht van de relevante criteria (en zonder beperkt te zijn tot de criteria die zijn genoemd in de prejudiciële vraag waarnaar in de *beschikking-Jodel* wordt verwezen), ce que la Cour de Justice elle-même claire rappelé dans ladite ordonnance (ordonnance *Jodel*, punt 45).

De uitspraak van buitenlandse (Spaanse) rechtspraak waar DELIVEROO naar verwijst zegt verder niets.

⁴⁶ C.J.U.E., 22 april 2020, *B. c/ Yodel Delivery Network Ltd*, C-692/19, www.curia.europa.eu.

85. Het Hof merkt tevens op dat de Europese Commissie op 9 december 2021 een voorstel voor een richtlijn heeft gepubliceerd betreffende de verbetering van de arbeidsvoorwaarden op de werkplek via een platform. Dit voorstel voor een richtlijn voorziet met name in de invoering door de lidstaten van een duidelijk kader voor de correcte kwalificatie van arbeidsverhoudingen in het geval van platformwerk, door uit te gaan van het primaat van de feiten en niet van de voorwaarden van de overeenkomst⁴⁷.

2.4. Gevolgen van herkwalificatie

86. La relation de travail liant DELIVEROO et les coursiers étant requalifiée en une relation de travail salariée, les coursiers doivent se voir appliquer le régime de sécurité sociale correspondant (article 332 de la loi-programme (I) du 27.12.2006).

De coursiers moeten verzekerd zijn van de sociale zekerheid van de werknemers en moeten in staat zijn om alle sociale rechtsnormen die van toepassing zijn op werknemers toe te passen.

Le non-respect des obligations découlant des normes de droit social visées par l'AUDITEUR DU TRAVAIL, constituent l'élément matériel des infractions reprochées, est somit établi.

87. DELIVEROO stelt "*een gebrek aan toerekeningsvatbaarheid*" in de kop van de ten laste gelegde feiten.

Dit argument, dat betrekking heeft op de bestanddelen van het strafbare feit, houdt geen verband met de grondslag van de vorderingen van de eisers en de werknemersvertegenwoordigende organisaties, die niet de vaststelling van strafbare feiten beogen, maar de toepassing van het toepasselijke sociale recht.

Cet argument ne peut du rest être suivi.

De inbreuken op de normen van sociaal recht die het voorwerp uitmaken van het optreden van de AUDITEUR DU TRAVAIL zijn inbreuken op de wet die geen bijzondere intentie van de auteur vereisen. Het morele element kan worden afgeleid uit het enkele feit dat het strafbare feit materieel is gepleegd en uit de verklaring dat dit strafbare feit kan worden toegerekend aan de auteur, in de zin dat het het resultaat is van de vrije en geïnformeerde activiteit van de auteur, sauf pour l'auteur à pouvoir établir l'existence d'un cas de force majeure, d'une erreur invincible ou d'une autre cause d'excuse, non dépourvu(e) de tout élément de nature à lui donner crédit⁴⁸.

⁴⁷ COM/2021/762 definitief, www.eur-lex.europa.eu.

⁴⁸ not. en ce sens, Cass., 24.2.2014, p.13.0031.N.

La transgression matérielle des normes de droit social en cause est incontestablement le fait libre et conscient de DELIVEROO. Het begrip "*sociale ongedisciplineerdheid*", dat DELIVEROO niet definieert, vormt bij de toenmalige stand van het recht geen bestanddeel van de ten laste gelegde feiten.

88. DELIVEROO beroept zich ook niet op enige rechtvaardigingsgrond die aan de bewezenverklaring van strafbare feiten in de weg kan staan. Vergissingen of onwetendheid zijn onoverkomelijk en vormen geen rechtvaardigingsgrond, tenzij ze van dien aard zijn dat een redelijk en bezonnen persoon, geplaatst in dezelfde omstandigheden van feit en recht, ze zou hebben begaan.

Het is met een zeer betrekkelijk krediet dat DELIVEROO zich in dit verband beroept op het bestaan van een soort grijs gebied met betrekking tot de kwalificatie van de nieuwe arbeidsrelatie met de koeriers (vooral vanwege de inprenting en inprentbaarheid van de wet) en, en, naar het zich laat aanzien, het feit dat zij een gewettigd vertrouwen kon hebben gewekt ten aanzien van de zelfstandige kwalificatie die werd nagestreefd. Aan de ene kant is het argument tegenstrijdig (er kan geen sprake zijn van legitieme verwachtingen als er een grijs gebied is). Anderzijds zou het, om de gevolgen te vermijden van de onzekerheid die zij aan de kaak stelt, aangewezen zijn om het mechanisme ter voorkoming van geschillen over de kwalificatie van de arbeidsverhouding in te zetten waarin de Loi Programme (I) van 27 december 2006, nl.12.2006, dat wil zeggen een beroep te doen op de Commission administrative de règlement de la relation de travail, hetgeen zij niet heeft gedaan.

Het is ook relevant dat DELIVEROO ervoor gekozen heeft om niet tussen te komen in de administratieve procedure die door de twee partijen voor deze Commissie werd ingeleid, wat de overtredingen waarvan zij beweert kennis te hebben gehad (als gevolg van het strafrechtelijk onderzoek dat door de AUDITOR VAN HET VERKEER werd ingeleid) versterkt. Zij betwistte gerechtelijk de twee beslissingen van deze commissie betreffende de beoogde relatie met twee getuigen (zie *supra*, nr. 9), die ook, indien nodig, het argument verwierp volgens hetwelk noch de O.N.S.S. noch de I.N.A.S.T.I, instances siégeant au sein de ladite commission, n'auraient remis en cause le statut indépendant des coursiers avant l'introduction de cette procédure devant le tribunal.

89. De overtredingen die het voorwerp zijn van het optreden van de AUDITEUR DU TRAVAIL zijn dus volledig onrechtmatig in hun materiële en morele dimensies. Het optreden van de AUDITOR is gegrond.

90. DELIVEROO wil dat de eisen van de koeriers "tot betaling van bedragen" worden ingetrokken omdat ze in strijd zijn met de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie en gebaseerd zijn op "superieure normen".

Uit de ontwikkelde argumentatie blijkt dat dit argument niet geldt voor de vraag naar régularisatie op het plan van sociale zekerheid (aangifte en betaling van de cotisaties voor de O.N.S.S.).

91. DELIVEROO stelt een dubbele ongrondwettigheid aan de kaak van artikel 332 van de programmawet (I) van 27.12.2006 (in die zin dat het een sociale regularisatie "voor het verleden" oplegt) in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in combinatie met andere normen van Europees recht, en vraagt bijgevolg de schorsing van het Grondwettelijk Hof.

92. La thèse de DELIVEROO ne peut être suivie pour les motifs suivants :

- De eerste prejudiciële vraag die wordt opgeworpen, betreft de conformiteit van artikel 332 van de programmawet (I) van 27 december 2006 met de bepalingen van de wet, voor zover het op dezelfde wijze een rétroactieve herkwalificatie van de arbeidsverhouding en een overeenkomstige toepassing van het socialezekerheidsstelsel oplegt, naargelang de arbeidsverhouding al dan niet ten onrechte werd gekwalificeerd.

De eis tot regularisatie op het niveau van de sociale zekerheid van werknemers is niet gebaseerd op de rechtsgrondslag van het Arbeidswetboek (I) van 27.12.2006, maar op het Arbeidswetboek van 27.6.1969 en het uitvoeringsbesluit daarvan. Het gaat immers om laatstgenoemde bepalingen, die van toepassing zijn op werknemers en werkgevers die door een arbeidsovereenkomst zijn gebonden en die voorzien in de verplichting voor de werkgever om aan de O.N.S.S. de aan zijn werknemers verschuldigde bezoldigingen op te geven en de desbetreffende bijdragen te betalen. De gestelde ongrondwettigheid van artikel 332 van de Loi Programme (I) van 27 december 2006 is derhalve geenszins relevant voor de kwestie van het onderhavige geschil, met name wat de grondslag van het verzoek om regularisatie van de lonen betreft.

Bovendien, als de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie zich verzetten tegen een identieke behandeling, zonder enige rechtvaardiging, de categorieën van personen worden aangetroffen in situaties die, gelet op de beschouwde maatregel, wezenlijk verschillend zijn, toont DELIVEROO het door haar erkende verschil in situaties onvoldoende aan.

- De tweede prejudiciële vraag betreft de verenigbaarheid van artikel 332 van de programmawet (I) van 27 december 2006 met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.2006 met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, aangezien het een retroactieve herkwalificatie van de arbeidsverhouding en een overeenkomstige toepassing van het socialezekerheidsstelsel oplegt, aangezien het de werkgever verschillend behandelt naargelang hij zich al dan niet tot de Administratieve Commissie voor de Regulering van de Arbeidsbetrekkingen kan wenden.

Afgezien van het feit dat het argument niet als een verrassing komt voor het hoofd van een bedrijf dat niet specifiek heeft besloten om beroep aan te tekenen tegen deze preventieve maatregel (zie *hierboven*, nr. 88), bevat artikel 332 in de zaak geen enkele verwijzing naar deze maatregel, en zelfs niet het verschil in behandeling.

Daaruit volgt dat, rekening houdend met de regels die de bevoegdheid van het Grondwettelijk Hof regelen, inzonderheid die welke vervat zijn in artikel 26, § 2, al. 3 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, er geen plaats is voor het stellen van de twee prejudiciële vragen die door DELIVEROO worden gesuggereerd.

93. Het verzoek om regularisatie op het gebied van sociale zekerheid en arbeidsrecht is gebaseerd op het beginsel van de herkwalificatie van de arbeidsverhouding tussen werknemers en werknemersvertegenwoordigende organisaties. De partijen hebben echter slechts een zeer onvolledige uitwerking gegeven aan de geformuleerde specifieke eisen en hebben bovendien zelf getracht de debatten over dit punt, die nu plaatsvinden, te heropenen.

94. De heer M wenste zich terug te trekken uit de onderhavige zaak en DELIVEROO heeft aangegeven in te stemmen met deze terugtrekking, waarvan het Hof kennis heeft genomen door hiervan melding te maken in de voltallige zitting. Deze beslissing is in overeenstemming met de artikelen 820 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

**PAR CES MOTIFS,
LA COUR DU TRAVAIL, statuant après un débat contradictoire,**

Joint les causes inscrites sous le R.G. n° 2022/AB/12, n° 2022/AB/43 et n° 2022/AB/118 ;

Reçoit les appels ;

De heer MA in kennis stellen van zijn désistement d'instance et de l'accord de la S.P.R.L. DELIVEROO BELGIUM sur ce désistement ;

Dit zijn de principiële appels die zijn gebaseerd op de hieronder beschreven wijze en het incidentele appel van de la S.P.R.L. DELIVEROO BELGIUM non fondé dans la mesure ;

Dit pour droit qu'il y a lieu de requalifier la relation de travail liant les coursiers et la S.P.R.L. DELIVEROO BELGIUM en relation de travail salariée et d'appliquer le régime de sécurité sociale des travailleurs salariés ;

En consequence,

Constata que les infractions, telles que mieux identifiées sous la section III, n° 18, du présent arrêt, sont établies dans le chef de la S.P.R.L. DELIVEROO BELGIUM ;

Dit pour droit que la demande de régularisation sur le plan de la sécurité sociale et du droit du travail liée à la requalification de la relation de travail en relation de travail salariée est fondée dans son principe ;

Dit pour droit que la S.P.R.L. DELIVEROO BELGIUM est tenue d'appliquer et de respecter les conventions collectives de travail conclues au sein de la commission paritaire n° 140 et la sous-commission paritaire n° 140.03 ainsi que toute autre convention collective de travail applicable conclue au niveau interprofessionnel;

Réserve à statuer pour le surplus afin de permettre aux parties de mettre la cause en état sur les conséquences concrètes de la demande de régularisation et sur toute autre demande qui n'est pas définitivement tranchée par le présent arrêt ;

Gelast de debatten en stelt de zaak vast op de openbare terechtzitting van de kamer 8ème op **24 april 2025 om 14.30 uur** (zaal 07), gelegen aan de Place Poelart 3, 1000 BRUSSEL, voor de duur van 150 minuten, ten behoeve van de voorbereiding van de gereserveerde plaatsen;

Dit qu'en application de l'article 775 du Code judiciaire les pièces et conclusions des parties devront être échangées et déposées au greffe dans le respect du calendrier suivant de mise en état de la cause :

- les coursiers adresseront leurs conclusions aux autres parties et les déposeront au greffe au plus tard le **20 mars 2024** ;
- De Algemene Rekenkamer en de RSZ zullen hun conclusies voorleggen aan de andere partijen en ze voorleggen aan de Federale Raad tegen **20 juni 2024**;
- DELIVEROO richt haar conclusies aan de andere partijen en legt deze voor **20 september 2024 voor** aan de rechtbank;
- les coursiers adresseront leurs conclusions de synthèse aux autres parties et les déposeront au greffe au plus tard le **20 novembre 2024** ;
- De Algemene Rekenkamer en de RSZ zullen hun conclusies aan de andere partijen voorleggen en deze uiterlijk op **20 januari 2025** bij de Commissie indienen;
- DELIVEROO richt zijn conclusies van de synthese aan de andere partijen en dient deze uiterlijk op **20 maart 2025** in bij de Commissie;

Réserve à statuer dans cette mesure dans l'intervalle ;

Réserve les dépens.

Ainsi arrêté par :

Madame X, conseiller,

Madame Y, sociaal adviseur met de titel van
werkgever, Monsieur Z, sociaal adviseur met de titel

van werknemer, Assistés de Madame C, greffier,

et prononcé, en langue française à l'audience publique de la 8ème Chambre de la cour du
travail de Bruxelles, le 21 décembre 2023.